

CURS DE GEOGRAFIE

PENTRU

ȘCOLII ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PRIMAR DE AMBE-SEXE

—♦♦—
NOȚIUNI

DE

GEOGRAFIA ROMANIEI

ȘI

ȚĂRILOR ROMÂNE SUBJUGATE

PENTRU ELEVII DIN

CLASA III PRIMARA URBANA SI RURALA

DE

G. T. BUZOIANU

PROFESOR DE GEOGRAFIE LA LICEUL MIHAIU VITEAZU.

—♦♦—
EDITIA VII

*aprobată de Ministerul instrucțiunii publice și întocmită conform
actualului program.*

—♦♦♦♦♦—
BUCURESCI

EDITURA LIBRĂRIEI H. STEINBERG, STR. ȘELARI 18.

1894.

Prețul 45 bani.

CURS DE GEOGRAFIE

PENTRU

UZUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PRIMAR DE AMBE-SEXE

NOȚIUNI

DE

GEOGRAFIA ROMÂNIEI

ȘI

ȚĂRILOR ROMÂNE SUBJUGATE

PENTRU ELEVII DIN

CLASA III PRIMARA URBANA SI RURALA

DE

G. T. BUZOIANU

PROFESOR DA GEOGRAFIE LA LICEUL MIHAIL VITEAZU.

EDITIA VII

aprobată de Ministerul instrucțiunii publice și întocmită conform actualului program.

BUCURESCI

EDITURA LIBRĂRIEI H. STEINBERG, STR. ȘELARI 18.

1894.

BUCURESCI

TIPOGRAFIA MODERNĂ GR. LUIS, STR. ACADEMIEI, 24

TRIMESTRUL I

DE LA JUDEȚ LA ȚARA

Imprejurul județului nostru se mai află și alte județe, cari sunt și ele compuse din plăși, iar plășile din comune.

Numărul tuturilor județelor, dimpreună și cu județul nostru, este de trei-zeci și două.

Aceste trei-zeci și două de județe alcătuiesc țara românească, sau mai scurt *România*.

Mărimea și hotarele naturale și politice

România se mărginește la Nord și West cu Austro-Ungaria ; la Est cu Rusia și Marea-Neagră ; la Sud cu Bulgaria și la West cu Sârbia și o parte din Banatul Timeșana.

Munții Carpați o desparte de Austro Ungaria ; Prutul de Rusia ; Dunărea de Bulgaria și Sârbia până la Verciorova

Munții Carpați, Prutul și Dunărea formează limitele naturale ale țarei ; iar de la Bistrița și până la Prut între Moldova și Bucovina, precum și linia de la Silistra până la Mangalia (Ilanlic), care mărginește Dobrogea de Bulgaria, formează limitele convenționale. -¹⁾

¹⁾ La acest capitol institutorul va procede astfel : Va face mai întâi pe tabla conturul județului învățat în anul precedent, repetând astfel materia trecută ; apoi va lucra unul câte unul conturul județelor înconjurătoare, arătând că, ca județul învățat, mai sunt și alte asemenea județe. După ce le va termina, va duce linia Carpaților, apoi linia Dunărei, aceea a Prutului și în fine aceea a Mării Negre. Sub acest desen simplu, el va înfățișa conturul țarei românești. (Vezi harta IV din Atlasul manual pentru Clasa III.

Supra-fața totală a țării noastre atinge o întindere de 130,000 kilometri pătrați.

Relieful pământului

Partea cea mai ridicată a pământului o formează munții Carpați. Acești munți se întind fără întrerupere, de la Vêrciorova și până în Bucovina. Ei trimit, în Muntenia și Oltenia spre Sud și în Moldova spre Sud Est, ramurile lor, care se pierd în câmpia formată de-a lungul Prutului și Dunărei.

Munții. — Munții Carpați se împart în următoarele grupuri:

În Oltenia: Munții *Mehedințului*, munții *Vulcan* și ai *Parîngului*;

În Muntenia: Munții *Făgărașului*, ai *Bârsei* și ai *Buzăului*.

În Moldova: Munții *Vrancei*, ai *Oituzului*, ai *Târcăului*, ai *Hangului*, ai *Bistriței* și ai *Dornei*.

Vêrfuri. — Vêrfurile cele mai înalte din lanțul Carpaților sunt: *Parîngul* și *Iîmpa* în Oltenia; *Negoiul*, *Piatra Craiului*, *Omul* și *Caraimanul* în Muntenia; *Lăcăușul*, *Ceahlăul* și *Rârăul* în Moldova.

Trecători. — Rîurile mai ales, care străbat munții noștri, formează nenumărate trecători din Transilvania în țara noastră.

Printre cele mai importante, deosebim pe cele următoare:

1) Trecătoarea *Vêrciorova*, pe unde trece calea ferată, care merge în Banat.

2) Trecătoarea *Păiuș*, formată de râul Jiu.

3) Trecătoarea *Câineni*, formată de râul Olt.

4) Trecătoarea *Bran*, formată de un afluent al Dâmboviței.

5) Trecătoarea *Predeal*, peste care trece o altă cale ferată, care merge în Transilvania.

- 6) Trecătoarea *Oituzul*, formată de râul Oituz.
 7) Trecătoarea *Tulgheș*, formată de Bistricioara.
 8) Trecătoarea *Cornul Luncei*, formată de râul Moldova.

9) Trecătoarea *Itzkanl*, pe unde trece calea ferată în Bucovina.

10) Trecătoarea *Mihăileni*, la intrarea Siretului.

În Basarabia se trece prin mai multe punte dupe Prut, printre care notăm pe *Ungheni*, pe unde trece calea ferată; iar în Bulgaria trecerea se face pe la diferite porturi situate pe Dunăre. ¹⁾

Foloasele Munților

Munții Carpați sunt de mare folos pentru țara noastră. Înainte de toate ei formează un zid de apărare în contra Ungurilor, în cazul când aceștia ar deveni vrășmașii noștri pe față.

Munții noștri sunt acoperiți cu păduri de brazi și alte lemne trebuincioase oamenilor; iar pășunile lor nutresc sute de mii de oi.

Tot din munți se estrage mari cantități de var, sare, păcură și diferite pietre de moară și de construcțiuni. În afară de astea munții noștri conțin și o mulțime de ape minerale precum și alte bogății, pe care nu le cunoaștem încă.

Cursuri de apă

Din munții Carpați isvorăsc toate apele țării noastre. Ele curg toate spre Dunăre, unde se și varsă.

Râurile mari ale României sunt:

1). *Jiul*, care vine din Transilvania, trece în țară pe

¹⁾ Pe conturul făcut în ședința precedentă, institutorul va nota la locul respectiv toate trecătorile.

(Vezi tabla IV din atlasul manual).

la pasul Păiuș (Vulcan), curge spre Sud, udă orașele Târgu-Jiu și Craiova și se varsă lângă Bechet.

Jiul se încarcă cu *Motrul* pe dreapta și cu *Gilor-tul* și *Amaradia* pe stânga. ¹⁾

2). *Oltul*, care vine din Transilvania, trece în țară pe la pasul Căineni (Turnu-roșu), curge spre Sud, udă Râmnicu Vâlcei, Drăgășani și Slatina și se varsă în Dunăre între Islaz și Turnu Măgurele.

Se încarcă cu *Oltețul* pe dreapta și cu *Topologul* pe stânga.

3). *Vedea* cu *Teleormanul*, ies amândoă din județul Argeș, curg spre Sud și, după ce se împreună, se varsă în Dunăre, formând o deltă mare.

4). *Argeșul* vine din vîrfurile Negoaii, trece pe lângă orașul Pitești și, după ce se încarcă pe stânga cu *Doamna* și *Dâmbovița*, se varsă în Dunăre lângă Oltenița.

Rîul Dâmbovița udă Bucureștii.

5). *Ialomița* iese din munții Bârsei, curge mai întâi spre Sud, apoi spre Est, udă orașul Têrgoviște și Slobozia. Se varsă lângă Piua Pietrei. Se încarcă pe stânga cu Prahova.

6). *Siretul* vine din Bucovina, trece în țară pe la Mihăileni, curge mai întâi spre Est, apoi spre Sud și Sud-Est, până la vărsarea sa în Dunăre.

Se încarcă pe dreapta cu :

Buzăul, care vine din munții Buzăului ; *Trotușul* care vine din Transilvania și formează trecătoarea *Ghimeșul* ; *Bistrița*, care vine din Bucovina și *Moldova*, care vine tot din Bucovina și trece în țară pe la Cornu luncii.

Suceava nu udă Moldova de cât pe o foarte mică întindere. Ea intră în țară pe la Itzkanî.

¹⁾ Odată cu aceasta institutorul a făcut exerciții la tab'a neagră El a dus mai întâi linia Carpaților, apoi aceea a Dunărei și a Prutului, iar acum, unul dupe altul, el trage cursul râurilor.

(Vedî harta V din Atlasul manual).

Siretul se încarcă pe stânga cu *Berladul*.

7). *Prutul*, care vine tot din Bucovina, intră în țară pe la Mamornița, curge mai întâi spre Est, apoi spre Sud. Udă orașele Herța, Rădăuți și Fălciu și se varsă în Dunăre lângă Reni.

Se încarcă pe dreapta cu *Bahluiul*, *Jijia*, *Elanul* și altele mai mici.

Lacuri, insule.

Pe lângă Dunăre se află un șir de lacuri formate în mare parte de Dunăre. Ast-fel, începând de la West spre Est, întîlnim pe cele următoare :

Nedeia (Dolj); *Potelu* (Romanați); *Suhaiul* (Teleorman); *Greaca* (Ilfov); *Călărași* (Ialomița); *Brateș* (Covurlui).

În Dobrogea se află lacurile; *Razim*, *Goloviștea*, *Smeica* și *Sinoaia*, formate de Marea Neagră; apoi *Babadag*, și altele formate de râuri.

În interiorul României se găsesc; *Mostiștea*, în Ilfov, *Balta albă* în R.-Sărat și altele mai mici.

Fluviul Dunărea care ne mărginește despre Sêrbia până la Vidin (Calafat) și despre Bulgaria până la Silistra (Călărași), este presărat cu o mulțime de insule sau ostroave mari și mici, dintre care cea mai mare parte țin de România.

Printre cele mai mari deosebim pe cele următoare :

Ostrovul mare în Mehedinți. *Ostrovul Calafat*, în fața Calafatului și *Copanița*, în fața lacului Nedeia.

Katnovăț, în fața orașului Islaz.

Pirsîna, în fața lacului Suhaiu, *Wardin* și *Boa'in* în dreptul județului Teleorman.

Aceste trei din urmă țin de Bulgaria.

Ostrovul St. George, între Giurgiu și Rusciuc.

Insula *Lungă* și *Albina*, în județul Ilfov.

Ostrovul *Prival*, *Tulchea mare* și *Balta*, coprinsă între Dunăre și brațul Borcea, în Ialomița;

Ostrovul *Popa* și *Coadă lupului* în Brăila.

În marea Neagră, cam în dreptul brațului Chișia, se află insula *Șerpilor*.

Clima

Clima țării noastre este foarte schimbătoare. Verile sunt de ordinar arzătoare și iernele friguroase; iar primăvara și toamna sunt în general scurte.

Pe lângă munți iarna este mai lungă; iar spre marginile Dunărei, vânturile suflă aproape mereu.

Produse naturale

Cereale. România este o țară agricolă.

Jumătatea țării despre Dunăre și Prut produce mai cu seamă grâul, porumbul, orzul, ovézul, și via; iar prin părțile muntoase se află păduri nesfârșite de brazi și alte lemne trebuincioase la construcțiuni.

Animale. Bogăția pășunilor înlesnește mult creșterea vitelor. Se găsesc oi multe, boi, bivoli, cai, porci, capre și asini.

Mine Prin munții noștri se găsesc mine bogate, dar puține minerale se exploatează.

Printre acestea din urmă se deosebesc *sa-ea*, care aduce un mare venit statului, *petroliul* și întru cât-va argila.

Ape minerale. Tot de bogățiile minerale țin și apele minerale reci ¹⁾, printre care se deosebesc stabilimentele de la *Călimănești* (Vâlcea), *Lacul Sărat* (Brăila), *Slănicul* (Bacău), *Băltătești* (Neamțu) și altele.

¹⁾ Se găsește la Bivolari pe Olt, județul Argeș niște izvoare de ape minerale calde.

LOCUITORII

Origina, Limba și Religiunea

Românii de astăzi sunt de origină latină. Latiniți au fost aduși în aceste ținuturi de către Traian, împăratul Romei, care trăia pe la anul 100 de la Christ. El a trebuit să înfrângă și să nimicească mai întâi pe Daci, cari locuiau încă de mult prin aceste ținuturi. După ce s'așezat Romanii în Dacia, ei s'aș amestecat cu Daciți, cari mai rămăsese, și din această amestecătură a eșit poporul român de astăzi.

Limba ce vorbesc Românii se trage din limba latină, vorbită odinioară de marele popor roman.

Românii profesază religiunea *creștină*, care se mai chiamă și *ortodoxă*, pentru că ține de biserica greacă. Șeful religiunei noastre este Mitropolitul.

Marca țării

Marca țării este o aquilă (vultur), un cap de boș (zimbru), un leș și doi delfini.

Culorile naționale sunt albastru, galben și roșu.

TRIMESTRUL II

IMPARȚIREA NATURALA A ROMANIEI

Țara românească se compune din următoarele patru regiuni:

- 1). *Oltenia*, care se coprinde între Dunăre, Carpați și riul Olt;
- 2). *Muntenia*, care se coprinde între Dunăre, Carpați și Milcov;
- 3). *Moldova*, coprinsă între Milcov, Carpați și Prut;
- 4). *Dobrogea*, situată între Bulgaria, Dunărea și Marea Neagră.

Din punctul de vedere natural, toată țara se împarte în trei zone:

1). *Zona munților*, care este formată de lanțul munților Carpați de la Vêrciorova și până la intrarea Bistriței în Moldova. În această zonă înălțimile merg până la două mii și mai bine de metri.

2). *Zona dealurilor*, care încinge țara prin mijloc, întocmai ca un brâu. Înălțimile în această zonă nu trec peste 700 metri.

3). *Zona șesurilor*, care ocupă restul țării, de-a lungul Dunărei până la Galați și al Prutului.

Pe această zonă nu se ved de cât foarte puține înălțimi și cu totul neînsemnate.

În această zonă se cultivă cele mai multe cereale.

Impărțirea administrativă.

Țara românească se împarte în 32 de județe. În capul fie-cărui județ se află câte un prefect, care reprezintă guvernul.

Aceste județe sunt :

Mehedinți, cu capitala *T.-Severin*; *Gorj*, cu capitala *Târgu-Jiu*; *Dolj*, cu capitala *Craiova*; *Vâlcea*, cu capitala *R.-Vâlcea*; *Romanați*, cu capitala *Caracal*. Aceste cinci județe alcătuiesc provincia Oltenia.

Argeș, cu capitala *Pitești*; *Oltul*, cu capitala *Slatina*; *Teleorman*, cu capitala *T.-Măgurele*; *Muscel*, cu capitala *Câmpu-Lung*; *Vlaşca*, cu capitala *Giurgiu*; *Dâmbovița*, cu capitala *Târgoviște*; *Prahova*, cu capitala *Ploești*; *Ifov*, cu capitala *București*; *Buzău*, cu capitala *Buzău*; *Ialomița*, cu capitala *Călărași*; *Brăila*, cu capitala *Brăila* și *Râmnicu-sărat*, cu capitala *Râmnic*. Aceste județe alcătuiesc provincia Muntenia.

Covurlui cu capitala *Galați*; *Tecuci*, cu capitala *Tecuci*; *Putna*, cu capitala *Focșani*; *Tutova*, cu capitala *Bârlad*; *Vaslui* cu capitala *Vaslui*; *Fălci*, cu capitala *Huși*; *Roman*, cu capitala *Roman*; *Bacău*, cu capitala *Bacău*; *Neamțu*, cu capitala *Piatra*; *Suceava*, cu capitala *Fălticeni*; *Iasi* cu capitala *Iasi*; *Botoșani*, cu capitala *Botoșani* și *Dorohoiu*, cu capitala *Dorohoiu*. Aceste județe alcătuiesc provincia Moldova.

Tulcea, cu capitala *Tulcea* și *Constanța*, cu capitala *Constanța* alcătuiesc Dobrogea.

Notă. Această lecție se va face numai cu ajutorul desemnului pe placă sau pe tabla neagră. Instructorul va trage mai întâi conturul țării și în urma va desena conturul județelor și capitalelor respective. Lecția se va considera învățată, numai atunci când fiecare elev va putea să o deseneze din memorie.

Căi de comunicațiune

Căle de comunicațiune sunt de două feluri: căi pe uscat și căi pe apă.

Cele de pe uscat sunt iarăși de două feluri: căi ferate și șosele.

Cu privire la căile ferate România posedă deja o rețea complectă, care pune în legătură toate capitalele de județe, precum și alte orașe

Centrul acestor căi ferate este capitala țării.

De la București pleacă căi ferate la toate direcțiunile.

Liniile principale sunt:

1). *București, Verciorova*, prin Titu, Pitești, Slatina și Craiova.

2) *București, Itzkan*, prin Ploești, Buzău, Râmnicu-Sărat, Focșani, Ajud, Bacău, Roman, dimpreună cu liniile laterale la Iași, Botoșani și Dorohoiu.

3). *București, Giurgiu* prin Comana.

4). *București, Fetești, Cerna-vodă, Constanța*.

5). *București, Predeal* prin Ploești, Câmpina, și Sinaia.

De-a lungul acestor căi ferate se află câte o șosea care conduce de la un cap la cel alt al țării. Acestea sunt șosele naționale. Afară de acestea mai sunt și diferite alte șosele județene și comunale.

Căi pe apă. Câte-va din râurile noastre servesc drept căi de transport al produselor de prin regiunea munților. Ast-fel sunt râurile Oltul, Argeșul, Siretul, Bistrița, Moldova, Trotușul și Buzăul și mai cu osebire Prutul oare-cum navigabil până aproape de Huși.

Pe aceste riuri se transportă mai cu seamă lem-năria. Mijlocul de transport este pluta.

Pe canalul Borcea se transportă cantități mari de cereale.

Nota. In harta lectiunei precedente se vor nota căile ferate, trăgându-se liniile principale (ferate) prin diferitele orașe.

Agricultura

Agricultura este cea d'întâi și cea mai mare din bogățiile țării. Cultura cerealelor variază după diferi-

tele zone ale solului. Ast-fel în zona munților nu se poate ara și, prin urmare, nu se poate cultiva cereale, afară de foarte mici cantități de porumb.

În zona dealurilor se găsesc *viite*, care constituiesc una din importanțele bogățiilor ale țării.

Printre cele mai bune vinuri se deosebesc cele de Drăgășani, Odobesci și Cotnari. Afară de vinuri, în această zonă se cultivă prunii, din care se fabrică țuica; iar în ce privește cerealele, se cultivă mult porumb și prea puțin din cele-alte cereale.

În zona șesului, care este și cea mai mare, se cultivă numai cereale, d'impreună cu diferitele plante industriale și alimentare.

Porumbul servește ca nutriment poporului de la țară. El se produce mai mult de cât ori-ce alt cereal

Grâul vine imediat după porumb. În fie-care an se exportă cantități considerabile.

Vin apoi *secara*, *orzul* și *rapița*; apoi *inul*, *cânepa* și *tutunul*, precum și tot felul de legume, ca fasole, linte, cartofi, etc.

Pe lângă agricultură se mai adaogă la bogăția generală a țării și vitele, a căror creștere este înlesnită de bogăția pășunilor și livezilor.

Se găsesc oi multe, apoi boi și bivoli, cai, porci, capre și asini.

Prin regiunile muntoase se găsesc cele mai multe oi și capre; iar pe la câmp se găsesc din contră cei mai mulți boi și cai. Bivolii se găsesc mai mult prin județele de lângă Dunăre.

Minerale

Prin munții noștri se găsesc foarte multe minerale și metale.

Acelea care se exploatează mai mult sunt:

1). Pietrele de moară, pietrele de construcțiune și de pavat.

2). Varul, întrebuințat mai ales de țărani.

3). Argila, din care se fabrică olăria în genere.

4). *Sarea*, care se estrage de Stat în cantități mari de prin diferitele Ocne.

4). Cărbunii de pământ.

5). Păcura din care se scoate petroliul.

Afară de acestea se mai găsesc prin munții noștri și diferite alte minerale, cari nu se exploatează, sau cari se exploatează foarte puțin.

Trebue să mai notăm și diferitele stabilimente de băi, ca *Olănești* și *Călimănești* în Vâlcea; *Pucioasa* în Dâmbovița; *Slănicul* în Bacău; *Bălățești* în Neamțu; *Lacul-Sărat*, în Brăila, precum și altele mai puțin însemnate prin cele-alte județe.

Industria și comerțul

În privința industriilor, țara noastră este încă înapoi. Cele mai importante din industriile noastre sunt:

Estragerea sărei și a *petroliului*; apoi olăria, sticlăria, varul și pietrele de moară.

Se fabrică hârtia și zahărul.

Fabricarea scândurilor de brad, precum și a altor lemne de construcțiune, se exercită pe o scară întinsă prin toată regiunea muntoasă.

Se mai fabrică apoi *berea*, *uleiuri de in*, *cânepă* și *rapiță*; lumânări de sevă, de ceară, tăbăcirea pieilor și altele. În fine diferitele țesături de lână, postavuri ordinare și pe la țară borangicul.

Comerțul țării noastre se face cu mai toate țările din Europa. Se exportă mari cantități de cereale, animale, piei și diferite alte produse și se importă tot felul de mărfuri, mașini, stofe etc.

DESCRIEREA REGIUNILOR ROMANIEI

OLTENIA

Această regiune se află coprinsă între Olt, Dunăre și Carpați.

Ea este acoperită în partea de Nord și Nord-West cu ramurile Carpaților, care se prelungesc până aproape de Craiova.

Oltenia e străbătută de râul Jiu de la Nord la Sud. Basinel acestui râu domină trei părți din această regiune.

Acest râu izvorăște din Transilvania, trece în țară pe la Păiuș, străbate prin mijloc județele Gorj și Dolj și se aruncă în Dunăre lângă portul Bechet. Jiul se încarcă pe dreapta cu *Motrul*, care străbate județul Mehedinți și *Tismana* unită cu *Bistrița*, care udă județul Gorj; iar pe stânga cu râul *Gilort*, care străbate județul Gorj și cu *Amărădia*, care trece prin județul Dolj.

Oltenia e străbătută prin mijloc de calea ferată principală, de la Vêrciorova până la Piatra, trecând prin Filiaș și Craiova. De la Filiaș se desface o linie laterală la Têrgu-Jiu; iar de la Craiova se desface alta la Calafat.

Oltenia coprinde următoarele cinci județe:

Mehedinți

Se coprinde între Banat la Nord-West, Dunărea la Sud-West, Gorj la Nord-Est și Dolj la Sud-Est.

Partea de Nord West este acoperită cu ramurile munților *Mehedințului*.

Afară de Dunăre, acest județ este udat de râul *Motru*, care merge în

Jiu; *Topolnița*, care se varsă în Dunăre și o parte din *Cerna*, care trece în Banat.

În acest județ se produc cereale în partea de Sud. Prin munți se află multe păduri și pășuni, unde pasc turmele. Altă dată producea multă miere și ceară, din care cauză are marca o *albină*.

Turnu-Severin (8000 locuitori). Capitala județului. Port la Dunăre. Oraș vechi. Aci se observă urmele podului lui Traian.

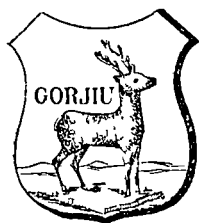
Baia de Aramă (1500 loc.). Este situată spre Nord în munți.

Vêrciorova este punctul de trecere (calea ferată) în Austro-Ungaria.

Topolnița și *Strehaia* sunt mănăstiri.

Calea ferată vine despre Filiaș și trece în Austro-Ungaria pe la *Vêrciorova*.

G o r j

Se coprinde între Transilvania la Nord; Mehedinți la West; Dolj la Sud și Vâlcea la Est. Marca este un *Cerb*. Este acoperit de ramurile munților *Vulcan*.

Este udat de râul *Jiu*, care intră pe la Păiuș și se încarcă apoi cu *Tismana* unită cu *Bistrița* pe dreapta și cu *Gilortu* pe stânga.

Produce puține cereale; este bogat însă în păduri și pășuni. Produce de asemenea și vinuri de a doua calitate, în raport cu alte vinuri din țară.

Têgru-Jiu (4500 locuitori). Capitala județului. Este așezat pe malul stâng al Jiului.

Cărbunești și *Petrești* suut comune mai importante. *Tismana* și *Polovraci* mănăstiri.

Calea ferată 'l străbate de la Filiaș (Dolj) până la T.-Jiu.

Dolj

Se află între județul Vâlcea la Nord; Romanați la Est; Dunărea la Sud și Mehedinți la West. Marca un *pește*.

În partea de Nord acest județ este acoperit cu câte-va coline; iar restul este câmpie.

Este udat de râul *Jiu*, care udă Craiova și se varsă în Dunăre lângă Bechet. El se încarcă pe dreapta cu *Obedeanu*, care vine despre Mehedinți și pe stânga cu *Amaradia*, care vine din Gorj. Mai este udat și de râul *Dăsnățuiu*, care vine din Mehedinți și se varsă în lacul *Nedea*.

Acest județ produce cereale, grâu și porumb mai cu seamă, în cantități considerabile.

Din bălți și din Dunăre se scoate mult pește. Este cel mai bogat județ în ceea-ce privește vitele. Produce prin câte-va locuri și vinuri de bună calitate.

Craiova (36.000 locuitori). Este capitala județului, Așezată pe stânga Jiului Este centrul de cultură și de activitate comercială din Oltenia.

Calafat (4000 loc) Port la Dunăre în fața Vidinului. Exportă cereale. **Bechet**, mic port la Dunăre. **Negoești** și **Plenița**, târguri. **Băilești** (7000 locuitori), este una din cele mai mari comune rurale din țară.

Jitianul, **Bucovățul** și **Sadova** mănăstiri.

Calea ferată 'l străbate de la Pielești până la Filiaș, de unde trece apoi în Mehedinți.

Vâlcea

Se coprinde între Transilvania la Nord; Gorj la West; Dolj și Romanați la Sud, Argeșul și Oltul la

Est. Partea despre Nord este brăzdată de ramurile munților *Păringului*. Marca un *poștalion*.

Este udat de *Oltul*, care 'i formează limita despre Est și care se încarcă pe dreapta cu *Lotru*, *Râmnicu*, *Bistrița*, *Luncavățul* și *Oltețu*. Aceste riuri isvorăsc toate din culmea *Paringului*.

Cerealele se cultivă serios numai în plășile din Sudul județului. În genere se cultivă mai mult porumb. Se deosebesc dealul *Drăgășanilor*, care produce mult vin și de cea mai bună calitate.

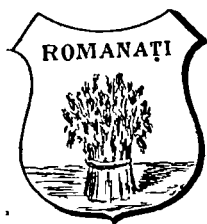
Prin munți se exploatează sarea la *Ocele Mari*. La *Olănești*, afară de sursele de apă minerală, se găsește marmoră colorată. La gura *Lotrului* se taie bradul și se fabrică cantități mari de scânduri.

Se deosebesc stabilimentele de băi de la *Călimănești*, *Olănești* și *Govora*.

Râmnicu-Vâlcea (6000 loc.) Așezat pe *Olt*, la punctul unde confluează cu riul *Rimnic*. Este capitala județului.

Drăgășani (4500 loc.) Pe *Olt*. Renumit pentru vinurile sale. *Ocele Mari* (3500 loc.) important prin minele de sare. *Hurez* (800 loc.) târg așezat mai spre West, în munți. *Riurenii* târg important la 8 Septembrie. *Hurez*, *Cozia*, *Bistrița* și *Arnota* mănăstiri. De la *Piatra* (*Romanați*) spre Nord prin *Drăgășani* la *Râmnicu-Vâlcei* este cale ferată.

Romanați

Se coprinde între *Vâlcea* la Nord ; *Olt* și *Teleorman* la Est ; *Dunărea* la Sud ; *Dolj* la West. Marca un snop de *grâu*.

Este udat de riul *Olt*, care 'i face toată limita despre Est, până la vărșarea sa în *Dunăre* lângă *Islaz* și de afluenții acestuia *Oltețul* și *Tăzluțul*.

În partea de Nord, printre râuri se află câte-va dealuri cari, vin din Vâlcea; restul însă este o câmpie întinsă, ca și Doljul. La Sud pe lângă Dunăre se află marele lac *Poteliu*.

Produce multe cereale și din lac se estrage foarte mult pește.

Caracal (9000 loc.) Așezat cam în centrul județului. Este capitala. *Corabia* (1000 loc.) și *Islaz* (4000 loc.) porturi la Dunăre. Hotărani și Popinzălești, monastiri.

Calea ferată îl străbate în lung, de la Nord spre Sud, de la Piatra la Corabia trecând prin Caracal.

MUNTENIA

Această regiune se coprinde între Olt, Dunăre până la Galați, Carpați până la muntele Giurgea și riul Milcov.

Această regiune este dominată de munții *Făgărașului*, *Munții Bârsei* și munții *Buzăului*.

Basinul *Vedei* cu *Teleormanul* domină județul Teleorman. Cele-alte două sunt mai importante.

1) *Argeșul*, al cărui basin ocupă județele Argeș, Muscel și Ilfov. *Doamna* și *Dâmbovița* sunt afluenți mai mari dupe stânga; *Neajlovul* și *Glavaciogul* dupe dreapta.

Basinul *Ialomiței* ocupă județele Dâmbovița, Prahova și Ialomița. Acest riu nu primește afluenți de cât pe partea stângă și printre aceștia cel mai important este *Prahova*, unită cu *Teleajenul*.

Muntenia este străbătută de mai multe căi ferate: din București pleacă o linie spre Vârciorova prin Titu, Pitești și Slatina; alta spre Ploești-Predeal, și Ploești-Buzău. Alta în fine spre Fetești și de aci la Cernavodă și Constanța. Se desfac liniile laterale: *Costești*

la *Turnu-Măgurele*; *Golești-Câmpu-Lung* și *Titu-Târgoviște*. Apoi *Slobozia-Calărași* în Ialomița și *Buzău-Bră-*
șov-Galați.

Această regiune se împarte în următoarele 12 județe :

Argeș

Marca un vultur. — Se coprinde între Transilvania, la Nord: județul Muscel, Dâmbovița și Vlașca, la Est; Oltu și Teleorman, la Sud; Vâlcea la West. Este acoperit la Nord de ramurile munților Făgărașului. Este udat de riul *Argeș* încărcat cu afluențele său *Vâlsana* și de

Topologul, care merge în Olt.

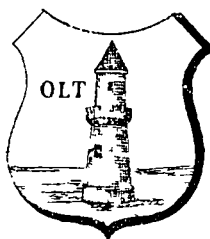
Fiind un județ muntos, nu produce cereale de cât în partea de Sud.

Se produce de asemenea vin de bună calitate. Se exploatează și păduri.

Pitești (11000 loc.), este capitala județului. Situat aproape de riul Argeș.

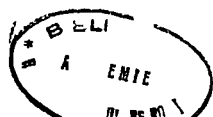
Curtea de Argeș (4000 loc.) Situat spre Nord, tot pe Argeș, a fost a doua reședință a lui Radu-Negru. Lângă oraș se află frumoasa mănăstire, ridicată de Neagoe Basarab. Afară de aceasta se mai află mai multe alte mănăstiri. Calea ferată centrală străbate acest județ de la Corbu și până la Leordeni.

Oltul

Marca un turn. — Se coprinde între județul Argeș, la Nord; Teleorman, la Est și Sud; Romanați și Vâlcea la West. Pe la Nord este brăzdat de câte-va coline, restul câmpie. Este udat de riul Oltul, care îl face limita spre West și de afluenții acestuia: *Cungrea mare*

și mică, *Tăsluiul* și altele.

Produce cereale mai în toate părțile județului. Se mai produce de asemenea și via.

Sla ina (6000 loc.) pe țărmul drept al Oltului. Capi tala județului. Oraș foarte vechi. În apropiere se află mănăstirea Strihareț, cu o școală de agricultură. Calea ferată centrală străbate acest județ de la Slatina și până la Corbu.

Muscelu

Marca o aquilă pe ramură. — Se coprinde între Transilvania, la Nord; județul Argeș, spre West și Sud, și Dâmbovița, spre Est.

Este acoperit de ramurile munților Făgărașului.

Este udat de râurile *Doamna* cu afluenții săi, *Târgul*, *Bratia* și *Argeșelul*.

Din cauză că este mai tot muntos, produce puține cereale. Se produce și puțin vin. Bogăția principală constă în exploatarea pădurilor. Se găsesc multe oi.

Câmpu-lung (10.000 loc.). Situat pe riul *Târgu*. Este capitala județului. Renumit că aci a fost prima reședință a lui Radu-Negru. Godeni și Corbiu târguri. *Rucăr*, comună importantă. *Nămăești* mănăstire.

Calea ferată care străbate județul se desface la *Golești* și se oprește la *Câmpu-lung*.

Teleorman

Marca trei oi. — Se află coprins între județul Argeș, la Nord; Olt și Romanați, la West; Vlașca, la Est; Dunărea, la Sud. Este udat de râurile: *Vedea* și *Teleorman*, cari curg de la Nord la Sud, unite și încărcate cu afluenții lor; iar la West de *Oltu*, care 'i face

limita spre Romanați și care se varsă lângă Turnu-Măgurele; apoi de *Călmățuiul* unit cu *Urbuiul*, care se varsă în lacul Suhaiu.

Producțiunea cerealelor este importantă, pentru-că se cultivă în tot județul. Cam în centrul județului se află câmpul *Burnas*, renumit pentru pășiunile sale, unde pasc turme de oi. Intregul județ, de alt-fel, este bogat în animale domestice.

Turnu-Măgurele (6000 loc.). Port la Dunăre. Capitala județului. Este situat la gura Oltului.

Alexandria (11.000 loc.). Oraș important cu strade regulate Zid t în 1832.

Zimnicea (4000 loc.). La îmbucătura Vedei. Mic port la Dunăre.

Roșii-de-Vede (4000 loc.). Pe dreapta Vedei. Orași fondat pe timpul lui Mihaiu Bravul.

În acest județ se găsesc multe ruine din timpul Romanilor.

Calea ferată, care străbate județul de la Nord spre Sud, se desface la Costești și se oprește în T.-Măgurele

Dâmbovița

Marca o căprioară. — Se coprinde între județele Muscel și Argeș, la West; Vlașca, spre Sud; Ilfov, spre Sud-West; Prahova, spre Est; Transilvania spre Nord.

Este acoperit în partea de Nord, de ramurile munților Făgărașului. Este udat de riurile *Dâmbovița*, care vine din Muscel și de *Ialomița*, care vine din munții Bârsei și care udă orașul Têrgoviște.

Prin părțile despre Sud se cultivă cerealele. Se produc și vinuri. Posedă multe animale domestice, maș cu seamă oi.

Târgoviște (7000 loc.) situat pe Ialomița, este capitala județului. A fost și capitala țării până la 1716, în timpul domniei lui Nicolae Mavrocordat.

Găești (2000 loc.). Comună urbană. Se deosebesc Mănăstirea Dealului, Viforita, Golgota și *Nucetul*, unde se află o erghelie a statului. Calea ferată centrală străbate județul de la Leordeni și până la Ghergani.

Prahova

Marca un țap și o coardă cu viță. — Se află cuprins între județele Dâmbovița, la West; Ilfov și Ialomița la Sud; Buzău, la Est; Transilvania la Nord. Partea de Nord este acoperită de munții *Buzăului* și *Bârsei*. Este udată de râul *Prahova*, care iese din muntele Caraiman, curge spre Sud, udă Sinaia, reședința de vară a Regelui și Câmpina. Se încarcă pe stânga cu *Doftana* și cu *Teleajenul*.

Prin părțile despre Sud se produc multe cereale. Se deosebesc Dealul mare, renumit pentru vinurile sale.

Producțiunea minerală este bogată. Se găsesc mine de sare, petroliu, cărbuni de pământ etc.

Industrie dezvoltată.

Ploești (40,000 loc.) Situat între Prahova și Teleajen. Este capitala județului. Oraș industrial și comercial.

Câmpina (4000 loc.) Pe Prahova. Comună urbană.

Valeni, *Bucov* și *Filipeștii-de-târg*, sunt toate comune urbane.

Sinaia pe Prahova, reședința de vară a Regelui, *Susana*. *Mislea* (penitenciar pentru copii,) etc., sunt mănăstiri.

Calea ferată centrală străbate județul de la Crivina și până la Mizil; iar de la Ploești merge calea ferată la Predeal, pe unde trece în Transilvania.

Vlașca

Marca trei stejari. — Se coprinde între Argeș și Dâmbovița, la Nord; Ilfov, la Est; Dunărea, la Sud; Teleorman, la West. Ca și Teleormanul județul Vlașca este o câmpie întinsă udată de riul *Argeșul*, încărcat pe dreapta cu *Neajlovul* unit cu *Glavaciocul*.

Producțiunea cerealelor este importantă, de oare-ce tot județul este cultivat. Este încă important prin pădurile sale. Are multe animale și produce puțin vin.

Giurgiu (22.000 loc) Este capitala județului. Port important la Dunăre. *Gratia* și *Cârtojanii* târguri importante. *Glavaciocul* mănăstire.

Acest județ este străbătut de calea ferată București-Giurgiu, care trece prin *Comana*, etc.

Ilfov

Marca un templu cu sfinții împărați. — Este coprins între județele Vlașca, la West; Dâmbovița, la Nord-West; Prahova, la Nord; Ialomița, la Est; Dunărea, la Sud. Intregul județ este o câmpie udată de cursul *Argeșului*, încărcat cu *abarul* și *Dâmbovița*, care udă *Bucureștii*. *Argeșul* se varsă în Dunăre lângă *Oltenița*.

Produce multe cereale animale, tutun și vin. Din bălți și Dunăre se scoate mult pește.

București, (220.000 loc) Este capitala județului și a regatului întreg. Reședința de iarnă a Regelui. Scaunul guvernului, a corpurilor legiuitoare, precum și a tuturilor autorităților superioare. În acest oraș se află toate scolile, începând de la cea primară până la uni-

versitate. Cel mai industrial și mai comercial oraș din țară.

Oltenița (4000 loc.) Port pe Dunăre. Exportă cereale, lână etc. Greaca și Domnești, comune rurale importante. Pantelimonul (orfelinat), Cernica, Pasărea, Căldărușani, Țigănești mănăstiri. Mărcuța (ospiciu de alienați) *Văcărești*, închisoare, *Plătărești*, penitenciar pentru femei.

Din București pleacă în restul țării patru căi ferate: 1). București-Pitești, care ese din județ pe la Ciocănești; 2). București-Ploești, care ese din județ pe la Crivina; 3). București-Fetești; 4). București-Giurgiu, care ese din județ pe la Grădiște.

Ialomița

Marca un pește pe un snop de grâu. —Se află coprins între Prahova, la Nord-West; Buzău și Brăila, la Nord; Dunărea la Est și Sud; Ilfov la West. Aproape întregul județ este dominat de o câmpie aridă și în parte nisipoasă, care se chiamă câmpia *Barăganului*.

Mărginile acestei câmpii se ridică de-a lungul malurilor Ialomiței și Borcei, formând o coastă înaltă și se lasă spre Sud până ce se confundă cu valea Dunărei.

În partea de Nord județul este udat de râul Ialomița, care trece pe lângă târgul Slobozia și se varsă lângă Piua Pietrei.

În partea de Est județul Ialomița este udat de brațul Borcea, care se desface din Dunăre la Călărași și se împreună ceva mai la Sud de confluența Ialomiței.

Valea Ialomiței este cea mai bogată regiune agricolă din toată țara. Din cauza lipsei de apă *Bărăganul* nu este încă destul de productiv. De și se ară

pe cea mai mare parte, el servă încă pe unele locuri ca loc de pășunat. Din această cauză animalele sunt numeroase. Se cultivă și tutun și se scoate mult pește mai cu seamă din lacul Călărași, Dunăre și brațul Borcea.

Călărași (6000 loc.) Pe stânga Borcei. Este capitala. Port pe Dunăre, în fața Silistrei.

Urziceni (1900 loc.) Pe râul Sărata, aproape de Ialomița. A fost capitala județului până la 1832. Târg.

Slobozia (1700 loc.) Tot pe Ialomița, târg important.

Piua-Petrei (900 loc.) La gura Ialomiței. Mic port pe Dunăre.

Acest județ este străbătut de calea ferată București-Fetești, din care se desface linia laterală Ciulnița-Slobozia și Ciulnița-Călărași. Mai este și linia care vine de la Făurei și trece tot la Fetești prin Țândărei.

B u z ă u

Marca un templu cu turnuri și o pasăre. Se află coprins între județul Prahova, la West ; Ialomița, la Sud ; Brăila și Râmnicu-Sărat, la Est ; Putna, la Nord-Est ; Transilvania la Nord.

Partea despre Nord a județului este acoperită de munții *Buzăului* și de ramurile acestora.

Printre aceste ramuri curge râul *Buzău*, care intră în țară pe la pasul Buzău, și se încarcă cu *Bâsca Rosilei* și *Pârscovul* pe stânga, și cu *Bâsca Chiojdului* și *Nișcovul* pe dreapta.

În partea meridională se cultivă multe cereale. Producțiunea vinului și a țuiceii este importantă. Se extrage sare, chihlibar var, păcură și pietre de construcție. Produce vite multe, mai cu seamă oi.

În muntele Penteleu se fabrică cel mai bun cașcaval.

Buzeu (16,000 loc.). Situat pe râul Buzeu. Este capitala județului. Reședința episcopului.

Mizil (5 000 loc.). Comună urbană și târg.

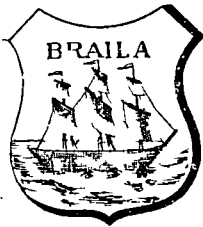
Breaza (2,400 loc.) și *Tohan* (2,500 loc.). Renumite pentru vinurile lor.

Ulmeni, important prin fabricarea coniacului.

Monteoru, produce multă păcură.

Ciolanul, *Rătești*, *Găvanele*, *Nifon*, *Vintilă-Vodă* etc. sunt mănăstiri. La *Rătești* sunt ape minerale.—Calea ferată centrală intră în județul Buzeu pe la Mizil și se oprește în Buzeu. De aci ea se urmează spre R.-Sărat, pe când o altă linie merge spre Brăila prin Cilibia.

B r ă i l a

Marca o corabie. — Se află coprins între județul Covurlui, la Nord; Râmnicu-Sărat, la Nord-West; Buzeu, la West; Ialomița, la Sud; Dunărea, la Est.

Acest județ este o câmpie unită, udată de râul *Siret* în partea de Nord și de afluențele acestuia, *Buzeu*, care-i formează limita despre județul Râmnicu Sărat.

Bogațiile acestui județ constau în producțiunea agricolă și pescărie.

Brăila. (40,000 loc.). Situat spre Sud de îmbucătura Siretului. Este capitala județului. Primul port pe Dunăre. Exportă cea mai mare parte din cerealele țării. Comerț întins.

În apropiere de Brăila se află un stabiliment de băi, numit *Lacu Sărat*.

Linia ferată care vine din județul Buzeu, străbate județul Brăila pe la Făurei, Ianca și Muftiu. De la Brăila trece în Covurlui pe la Barboși.

Râmnicu-Sărat

Marca un armăsar. — Se află cuprins între județele Covurlui, Tecuci și Putna, la Nord și Nord-West; Buzău, la Sud-West; și Brăila la Sud-Est. Partea despre Nord-West este acoperită de ramurile munților *Vrancei*, din care isvorăsc mai multe cursuri de apă, ca *Milcovul*, care merge în Putna, *Râmna* și *Râmnicu-Sărat*, care merge în Siret.

În partea despre Est domină cultura cerealelor și în special a grâului și porumbului. Pe dealuri și munți sunt pășuni și livezi, unde pasc turme numeroase.

Râmnicu-Sărat (7000 loc.) Situat pe stânga râului ce poartă acest nume. Este capitala județului.

Plăinești (Târgu Cucului), târg important, *Poiana-Merului*, *Rogoz*, *Dălhăuți* și *Cotești* sunt mănăstiri.

Calea ferată centrală vine despre Buzău și străbate județul de la Sud spre Nord.

NOTĂ. — Modul cum se vor preda aceste lecțiuni este deja cunoscut. Nici unul din aceste județe nu se vor considera învățate, de cât atunci când elevii vor ști să lucreze conturul fie-cărui județ în parte, notând într'însul cursurile de apă cu linii subțiri și cotite, iar munții cu linii groase.

Ca să se poată ajunge aci, elevii vor trebui să facă numeroase exerciții pe tăblițele lor, conducându-se după desenurile din carte și apoi după harta No. 6 din atlasul manual.

Se înțelege de la sine că domnii institutori și învățatori nu vor neglija de a reproduce ei mai întâi desenul pe tabla neagră, adăugând toate explicațiunile ce vor crede necesarii și atragând la fiecare pas atențiunea elevilor asupra diferitelor accidente fizice sau politice.

REGIUNEA MOLDOVEANA

Moldova se coprinde între Carpați, Prut, Dunăre, Siret și Milcov. De la Bistrița și până la Prut frontiera despre Bucovina este formată de o linie convențională.

Această regiune este dominată în partea de West de lanțul Carpaților și în special de munții *Vrancei*, ai *Oituzului*, ai *Tarcăului*, ai *Hangului* și ai *Dornei*. Ramurile acestor munți se întind mai pretutindeni până în valea Siretului. Pe stânga Siretului se află de asemenea dealurile *Bahluiului* și acelea ale *Bârladului*, care se întind până în dreptul orașului Adjud.

Dacă am împărți regiunea Moldoveană în cinci fâșii longitudinale, patru din ele, și anume cele despre West, sunt acoperite de basinul Siretului, și a cincea de acela al Prutului. *Siretul* vine din Bucovina pe la Mihăileni, străbate Moldova de la Nord spre Sud și se aruncă în Dunăre între Brăila și Galați. El se încarcă pe dreapta cu *Buzău*, *Râmnicul-Sărat*, *Putna*, *Sușița*, *Trotușul*, *Bistrița* și *Moldova*. Ultimul afluent, *Suceava* nu străbate de cât prea puțin județul Suceava.

Moldova este străbătută pe valea Siretului de calea ferată centrală, de la Focșani, prin Mărășești, Adjud, Bacău, Roman, Pășcani, Verești și Itzcani, pe unde trece în Bucovina. O altă linie vine de la Galați prin Barboși la Tecuci, de unde se urmează la Iași prin Vaslui, cu o altă amură la Huși. Mai sunt următoarele linii laterale: Adjud-Ocna; Bacău-Piatra; Pașcani-Iași-Ungheni; Dolhasca-Fălticeni și Verești-Botoșani-Dorohoi.

Regiunea moldoveană se împarte în următoarele 12 județe:

Putna

Marca un Bacus stând pe un butoiu. — Se află coprins între județul Bacău, la Nord; Tecuciu, la Est; Râmnicu Sărat și Buzău, la Sud; Transilvania, la West. Toată partea de West este acoperită de munții *Vrancei*, din care isvorăsc râurile *Sușița* și *Putna*, încărcate cu *Zăbala* și *Milcovul*, care merg în *Siret*. În partea de Nord curge *Trotușul*, care vine din județul Bacău; iar râul Siret formează limita de Est a județului.

Cerealele se produc mai mult pe valea Siretului, restul fiind acoperit de dealuri și munți. Bogăția principală a acestui județ constă în renumitele vii după dealul Odobeștilor și Panciului.

Focșani (20 000 loc.) Situat aproape de râul Milcov, este capitala județului. Înainte de unirea principatelor, acest oraș era la frontiera dintre Moldova și Muntenia.

Adjud (2500 loc.) Târș important.

Odobești (4000 loc.) Tot pe Milcov. Localitate importantă de vinuri.

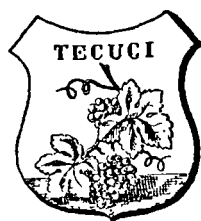
Pancu (2500 loc.) Comerț de vinuri. *Mera* și *Soveja* mănăstiri.

Sascut fabrică de zahăr.

Calea ferată străbate județul de la Sud spre Nord, prin *Focșani*, *Mărășești* și *Adjud*; iar de la *Adjud* se desface o linie laterală la *Ocnă* în *Bacău*.

Tecuciu

Marca o viță cu struguri. — Se află coprins între județele *Tutova* și *Covurlui*, la Est; *Râmnicu-Sărat*, la Sud; *Putna* și *Bacău*, la West; *Roman*, la Nord. În-

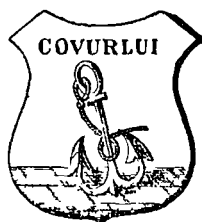
tregul județ este acoperit de un șir de dealuri, printre care se deosebesc dealurile *Nicoreștilor* și *Dealul-mare*.

Printre cursurile de apă ce'l udă se deosebesc *Bârladul*, care vine din județul Tutova, trece pe lângă Tecuciu și se varsă în Siret, după ce s'a încărcat pe dreapta cu *Berheciul* și *Zeletinul*. Rîul *Siret* îi formează limita despre West.

Cultura cerealelor alternează cu viile și cu pădurile.

Tecuciu (9000 loc) Situat aproape pe țărmul drept al *Bârladului*. Este capitala județului. *Nicoraștii* (1600 loc.) pe rîul Tecuciu tîrg important. *Răchitoasa* penitenciar. Calea ferată care străbate județul vine de la *Bărbuși*, iar de la Tecuciu, o ramură merge la *Măreștii* și alta pleacă spre *Bârlad*.

Covurlui

Marca o ancoră de corabie.—Se află coprins între *Basarabia*, la Est; județul *Tulcea* și *Brăila*, la Sud; *Râmnicu-Sărat*, la Sud-West; *Tecuci*, la West; *Tutova*, la Nord-West. Intregul județ este o câmpie udată de rîurile *Hornicea* și *Covurlui*, care merg în *Prut*. Aproape de *Dunăre*, lângă *Galați*, se află marele lac *Brateșul*, care este străbătut de *Prut*.

Bogăția acestui județ constă numai în cereale, care se cultivă în toată întinderea județului, și în vite.

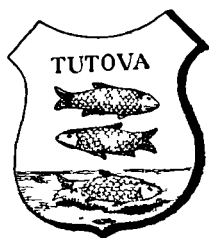
Galați (80.000 loc.) Situat pe *Dunăre*. Este capitala județului. Port de prima ordine pe *Dunăre*. Export de cereale și import de mărfuri streine.

Pecher (650 loc) spre Nord-West, tîrg.

Gherghina, ruine antice.

Calea ferată, care vine despre Brăila intră în județ pe la Barboși; iar de aci se îndreptează spre Nord și trece în județul Tecuciu.

Tutova

Marca trei pești. — Se află coprins între județele Vaslui la Nord; Fălciu, Basarabia și Covurlui la Est; Tecuciu și Roman, la Sud și West. Intregul județ este acoperit de ramurile masivului așa zis al *Bârladului*, din care izvoraște râul *Bârlad*, care vine din județul Vaslui și trece în Tecuciu. Acest râu se încarcă cu *Tutova* și *Semila* pe dreapta și cu *Recea*, *Trestiana* și altele pe stânga.

Prutul îi face puțin limita despre Basarabia.

Cerealele se cultivă mai cu seamă, prin locurile joase; iar pe marginea Prutului se scoate mult pește.

Bârlad (28,000 loc.) Situat pe riul cu acest nume. Este capitala județului. A fost ars la 1440 de Tătari.

Murgeni, *Puești*, *Plopana* etc. târguri.

Județul Tutova este străbătut de calea ferată care vine din județul Tecuciu și trece în județul Vaslui.

Fălciu

Marca un bou. — Se află coprins între județul Iași, la Nord; Basarabia, la Est; Tutova, la Sud; Vaslui, la West. Mai tot județul este acoperit cu dealuri, printre care se scurg râurile: *Jijia*, care vine din județul Iași. în direcția de la Nord la Sud; apoi *Hușul* și *Prutețul*, cari merg toate în Prut. Acesta din urmă 'i formează limita

despre Basarabia. In fine *Elanul*, care trece în Tutova. Bogățiile acestui județ constau în producțiunea cerealelor și a viței, în pescărie, care se practică pe lângă Prut, și în vite. Posedă câte-va cariere de piatră, care se exploatează.

Huși (15 000 loc) Situat în centrul județului și înconjurat de dealuri. Este capitala. Aci e reședința episcopului de Huși.

Fălciu (2500 loc.) Pe Prut, mai la Sud. *Rădăneni* (1200 loc) *Urzești* (1000 loc) și *Docolina* (1000 loc.) sunt târguri importante.

Acest județ este străbătut numai de linia ferată laterală Crasna-Huși.

Vaslui

Marca un stup cu albine. — Se află coprins între județele Iași, la Nord; Fălciu, la Est; Tutova, la Sud; Roman, la West. Este dominat de dealurile masivului *Bêrlădean*. Este udat de cursul superior al *Bêrladului*, care isvorăște din Roman, și de afluențele acestuia, *Vasluiul* și altele mai puțin importante.

Cultura cerealelor se practică în tot județul. Se mai cultivă anisonul și via.

Posedă păduri întinse. Cultura albinelor era altă dată mult mai înfloritoare. Produce multe vite. Se găsesc și cariere de piatră.

Vasluiu (8 000 loc.) Situat la confluența râului Vasluiu cu Bârladul. Este capitala județului.

Negrești (2000 loc) este târgul cel mai important din județ. *Pungești* și *Codăești* de asemenea târguri. *Făstacii* și *Dobrovățul* monastiri. Acesta din urmă s'a transformat în penitenciar.

Linia ferată, care vine din Bârlad, străbate județul de la Sud spre Nord și trece în județul Iași.

Roman

Marca trei spice de grâu.—Se află coprins între județele Suceava și Iași, la Nord; Vaslui și Tutova, la Est; Tecuciu și Bacău, la Sud; Neamțu, la West.

Este străbătut de la Nord la Sud de o culme de dealuri, numită culmea *Giurgenilor*, de unde izvorăște Bârladul. Rîul *Siret* străbate județul prin mijloc și se încarcă cu *Moldova*, care vine despre Nord-West, aproape de orașul Roman.

Pe șesul Siretului se produc multe cereale și vite; iar pe dealuri sunt vii și păduri întinse, care se exploatează.

Roman (18000 loc.) Situat pe țărmul stîng al Moldovei. Reședința Episcopului de Roman. Oraș fondat în 1392 de Roman Vodă. *Băra* și *Damienestii* tîrguri. Acest județ este străbătut numai de linia ferată centrală care vine din Bacău și trece în județul Suceava. Mai putem adăoga linia laterală care se desface de la Pașcani și trece în județul Iași.

Bacău

Marca o stîncă.—Se află coprins între județele Neamțu și Roman, la Nord; Tecuciu, la Est; Putna, la Sud; Transilvania, la West. Este acoperit de poalele munților *Oituzului* și *Tarcăului*. Județul este udat de următoarele riuri: *Bis'rița*, care vine din județul Neamțu,

și confluează cu Siretul, aproape de orașul Bacău; *Siretul*, care-l străbate de la Nord spre Sud, și *Trotușul*, care vine din Transilvania, formează pasul Ghimeșului și, după ce se încarcă cu mai mulți afluenți, *Asăul* și *Tâslăle*, trece în județul Putna.

Cea mai mare parte a acestui județ este muntoasă. Cerealele nu se cultivă de cât în valea Siretului și pe câte va șesuri dintre Bistrița și Trotuș. Pădurile sunt întinse și se exploatează prin mai multe părți. Se extrage sare la Ocnă, apoi păcură și cărbuni de pământ. Se deosibesc băile de la *Slănic* și fabrica de hârtie de la *Letea*.

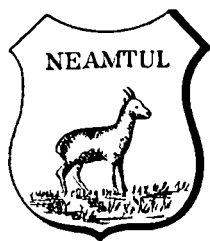
Bacău (11.000 loc.) Situat aproape de confluența Bistriței cu Siretul. Este capitala județului.

Ocna (8000 loc.) Comună urbană, însemnată pentru minele de sare.

Comănești și *Moinești* însemnate pentru păcura și cărbunii de pământ. *Căiușul* și *Casinel* târguri. *Berzunta*, *Frecista*, *Cotumba* și *Bogdana* mănăstiri.

Calea ferată centrală străbate județul de la Sud la Nord, de la Răcăciuni până la Galbeni. Se mai adaogă linia laterală Bacău Piatra.

Neamțul

Marca o căprioară.—Este situat între județul Suceava, la Nord; Roman, la Est; Bacău, la Sud; Transilvania, la West.

Partea de West este acoperită de ramurile munților *Tărcăului* și ai *Hangului*, cu vârful *Pionul* sau *Ceahlăul* (1906 metri), cel mai înalt munte din Moldova.

Bistrița este râul care-l udă prin centru, udă orașul Piatra și trece pe la Buhuș în Bacău, după ce s'a.

încărcat pe dreapta cu *Bistriciara*, *Bicazul* și *Târ-căul*, iar pe stânga cu *Cracăul*.

Neamțu, curge spre Est și se duce în râul Moldova.

Pe șesuri cultura cerealelor este importantă Creș-terea vitelor de asemenea. Se cultivă și anisonul. Dar ceea ce constituie o adevărată bogăție a acestui ju-deț este întinderea pădurilor, în multe părți exploa-tate.

La *Băltățești* este un stabiliment de băi important.

Piatra (21.000 loc.) Este capitala județului. Situat pe țărmul stâng al Bistriței. Comerț însemnat cu lemne lucrate. *Neamțu* (1000 loc.) situat pe râul Neamțu, mai spre Nord. În apropiere fabrica de postav. *Agapia*, *Secu*, *Verrticul* și *Neamțu* mănăstiri.

Județul Neamțu este străbătut numai de calea ferată Bacău-Piatra.

Suceava

Marca trei ștejarî.—Se află coprinsă între județele Iași, spre Est; Neamțu, spre Sud; Transilvania, la West; Bucovina și Botoșani la Nord. Partea de West a județului este acoperită de munții *Grințesului* și *Dornei* pe dreapta Bistriței, și de munții *Bistriței*, aflați între acest râu și Moldova. Acest județ este udat de: *Suceava*, care vine din Bucovina și intră în țară pe la Itzkanî; *Moldavi* care trece pe la Cornu-Luncei și curge paralel cu Suceava; iar mai spre West de *Bis-trița*, care intră pe la Dorna gura Negrei. Toate aceste râuri și aruncă apele lor în Siret.

Ca și Neamțu, Suceava produce cereale numai în partea de Est, unde sunt șesuri. Partea de West este bogată în păduri, care se exploatează în mare parte.

Fălticeni (16.000 loc.) Situat pe valea unui râuleț, *Șomuzu' mare*, care merge în Siret, este capitala județului. Mare târg la 20 Iulie. *Baii* și *Soci*, locuri însemnate pentru victoriile lui Ștefan cel mare. *Rișca*, *Slatina* și *Probota* mănăstiri.

Județul Suceava este străbătut numai de linia ferată Dolhasca-Fălticeni.

Iași

Marca un cal.—Se află coprins între județul Botoșani, la Nord; Basarabia, la Est; Fălciu, Vaslui și parte din Roman, la Sud; Roman și Suceava, la West.

Județul Iași cade în șesul Prutului însă este acoperit de un pâlț de dealuri, care se cheamă masivul *Bahluiuluș*.

Printre apele care-l udă, avem mai întâi: *Prutul* în partea de Est, formându-i limita despre Basarabia, apoi *Jijia*, încărcată cu *Meletinu'*, *Jijioara* și *Bahluiu'*, care udă Iașii.

Cerealele se cultivă mai peste tot județul, afară de dealuri, unde se cultivă vița. Se remarcă vinurile de Cotnari, cele mai fine din întreaga țară, dar puține. Cultura albinelor este de asemenea importantă.

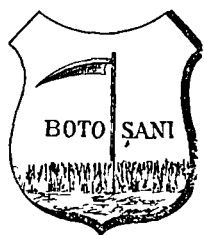
Iași (95.000 loc.) Situat pe Bahluiu, și coprins între dealuri. Este capitala județului. A fost capitala Moldovei până la 1859, când s'a unit principatele. Poședă ca și capitala țării, tot felul de școli mari și mici.

Târgul frumos (6.000 loc.) spre West, este târg. *Podul Iloaer*, *Bivolari* etc., sunt târguri.

Socola, *Cetățuia*, *Frumoasa*, *Galata* etc. sunt mănăstiri.

Județul Iași este străbătut de linia Pașcani-Iași-Ungheni, precum și de o altă linie, care vine despre Sud din județul Vaslui.

Botoșani

Marca o coasă. — Se află coprins între județele Dorohoi, la Nord; Basarabia, la Est; Iași și Suceava la Sud, și Bucovina la West. Este în mare parte câmpie. Câte-va dealuri mici îl străbate de la Nord spre Sud. *Prutul* îl udă spre Est, formându-i limita; apoi *Bașeul* și *Jijia*, care vine din Dorohoi. Spre apus este udat de *Siret* și de afluențele acestuia *Suceava*, care îi formează puțin limita.

Cerealele și pășiunile constituiesc una din bogățiile principale ale județului. În producțiunea minerală se deosebesc carierele de piatră, din care se fac pietre de moară. Se cultivă și albinele pe o scară ceva mai întinsă.

Botoșani (42.000 loc). Situat în centrul județului, este capitala. Oraș important în Nordul Moldovei.

Hârlău (4000 loc). Spre Sud. Renumit pentru pietrele de moară. *Burdujenii* *Frumușica* și *Bucecea* tăruguri. *Itzcani*, trecătoare în Bucovina (cale ferată).

Calea ferată, care se desface din linia principală la Verești, trece în județul Botoșani pe la Liteni. De la Leorda se desface o altă linie, care merge la Dorohoi.

Dorohoiu

Marca un rac. — Se află coprins între Bucovina, la West; Basarabia la Nord și Est; Botoșani la Sud.

Ca și Botoșanii județul Dorohoiu este o câmpie, întreruptă de câte-va dealuri, care o străbat în direcția de la Nord spre Sud. Județul Dorohoiu este

udat de următoarele râuri: *Prutul* care 'i formează limita despre Basarabia și se încarcă cu *Volovățu* și *Ghireniș*; *Jijia*, care 'l udă prin centru și trece în județul Botoșani; *Buhaiul*, care se varsă în lacul Dorohoiu și *Siretul* care vine din Bucovina și trece în județul Botoșani. Se deosebesc lacurile Dorohoiu. Dravoga și Vorniceniș. Județul Dorohoiu este eminentement agricol, pentru-că producțiunea cerealelor este generală. Pădurile nu sunt atât de importante. Ca și în Botoșani se exploatează carierele de piatră pentru construcțiuni.

Dorohoiu 11.000 loc.). Situat pe Jijia. Este capitala județului. Têrg important la 12 Iunie.

Mihăileni (4 500 loc.). Comună urbană și trecătoare în Bucovina

Herța (3000 loc.). În apropiere de Prut, este têtg.

Acest județ este strébătut numai de linia Leorda-Dorohoiu.

DOBROGEA

Această regiune se află coprinsă între Dunăre și brațul Chilieș, de la Silistra și până în Marea Neagră; între Marea-Neagră până la satul Ilanlic și între Bulgaria, de care se desparte printr'o linie convențională de la Ilanlic și până la Silistra.

Suprafața pământului Dobrogei se împarte în partea joasă, sau delta, și partea ridicată care coprinde restul. Partea joasă este formată de cele trei brațe ale Dunărei, Chilia, Sulina și S-tu George și de regiunea marilor lacuri Razem, Goloviștea, Smăica și Sinoaia.

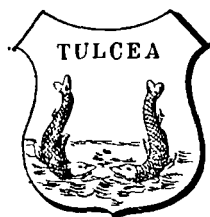
Partea ridicată este formată de o serie de coline care se întinde de-alungul Dunărei până aproape de satul Mahmudia, și care se întind apoi spre Est și Sud.

Afară de Dunăre și de brațele sale, regiunea dobrogeană este străbătută de numeroase cursuri de apă, dar toate mici și de mică importanță.

O singură cale ferată o străbate de la West spre Est, de la Cernavoda la Constanța. Această regiune este pusă în legătură cu România prin podul de fier de la Fetești.

Dobrogea se compune din următoarele două județe :

Tulcea

Marca doi delfini. — Se află coprinsă între Basarabia, la Nord; Marea-Neagră la Est; județul Constanța, la Sud; Brăila și Covurlui la West. Partea de Nord-Est este formată din delta Dunărei, care coprinde cele trei brațe: Chilia, Sulina și St. George, și regiunea lacurilor: Razem, Goloviștea, Smeica și Sinoaia. Restul este străbătut de câte-va coline de dealuri, printre cari se scurg următoarele râuri: *Taița* și *Te'ita*, care se varsă în lacul Babadag; *S'ava* în lacul Smeica; *Luncavița*, *Dortuna* și *Pecineaga* în Dunăre. Regiunea Deltei este acoperită cu insule și lacuri.

Bogăția acestui județ constă mai cu seamă în creșterea vitelor și în pescuit. Pe la Nord se exploatează de curând importante cariere de piatră la Turcoaia. Creșterea albinelor are o reputație vechiă.

Tulcea (16.000 loc.). Pe Dunăre. Port comercial și capitala județului.

Babadag (2500 loc.). *Mărcin* (3000 loc.) în fața Brăilei, comune importante.

Sulina (3000 loc.). Port important maritim, situat la îmbucătura brațului Sulina.

Constanța

Marca o barcă cu pânze. — Se află coprins între județul Tulcea, la Nord; Brăila și Ialomița la West; Bulgaria, la Sud și Marea-Neagră. la Est.

Cam în centrul acestui județ se află o movilă mare din care pleacă o serie de dealuri mai în toate direcțiunile.

Aceste dea'uri sunt însă mici și fără importanță. Restul este câmpie. Este udat de râul *Tăsăul*, care vine din județul Tulcea și se varsă într'un lac lângă mare; apoi de *Roman*, *Boasicul* și *Cernavodă*, cari merg în Dunăre. Prezintă și mai multe lacuri, ca *Mangalia*, *Cernavodă* și altele.

Agricultura este înapoiată în acest județ. Bogăția principală constă în creșterea vitelor și în pescuit. Se găsesc în acest județ cariere de granit, porfir și calcar.

Constanța (7000 loc.). Situat la mare. Este capitala județului și cel d'întâi port maritim al României.

Cernavodă (3000 loc.) și *Hârșova* (3000 loc.) porturi pe Dunăre. *Mangalia* (2500 loc.). Mic port maritim.

Acest județ este străbătut de linia ferată Cernavodă-Constanța, punând în legătură acest port de mare cu restul țării prin podul construit pe Dunăre, între Fetești și Cernavodă.

NOTA.— Înainte de a se începe predarea capitolului ce urmează, se va repeta cele patru regiuni, cari alcătuiesc România și fie-care elev va lucra câte o hartă a României complectă, studiând harta No. VI din atlasul manual. Se va trece înainte după ce se va termina cu succes lucrarea din memorie a hartei

TRIMESTRUL III

ORGANIZAREA POLITICA A STATULUI ROMAN

Forma de Stat. — Țara noastră este un regat constituțional. Aceasta însemnează că șeful suprem al Statului, care este *Regele Carol I*, guvernează țara după legea cea mare a țării, care se chiamă Constituțiune.

Regele Carol I are dreptul la tron pe viață și moștenitorii săi îl vor urma din tată în fiu.

Puterile Statului

Puterile Statului sunt trei:

1) *Legislativă.* — La fie care patru ani se aleg în toată țara mai mulți senatori și deputați, cari formează parlamentul. *Parlamentul* se compune din *Senat* și *Cameră*.

Deputații și senatorii alcătuiesc și votează legile după care țara trebuie să fie guvernată.

2) *Executivă* — Puterea executivă o au *Miniștrii* țării, care, împreună cu cei alți funcționarii administrativi, execută legile votate de Senat și Cameră.

3) *Judecătorească* — Puterea judecătorească o au magistrații adică judecătorii. Aceștia judecă toate pricinile și neînțelegerile ivite între cetățeni, împărțind astfel dreptatea după legile țării.

Magistrații se împart în trei categorii : De tribunale, Curți de apel, și Curtea de casație. Prin orașe și prin unele sate se mai află și mici tribunale numite ju-

decătorii de ocol, unde se judecă pricinile de mică importanță.

Regele. — Regele nostru are dreptul de a numi pe miniștrii și de a *disolva* parlamentul.

El întărește legile votate de parlament.

În numele lui se împarte dreptatea și tot în numele lui se numesc toți slujbașii țării.

Miniștrii. — Miniștrii țării sunt numiți de rege și aleși din majoritatea deputaților și senatorilor. Ei sunt în număr de opt: Interne, Externe, Justiție, Culte și Instrucțiune publică, Finanțe Domenii, Lucrări publice și Răsboiu.

Prefectul. — Prefectul este capul județului. El reprezintă în județ toate ministerel-. El îngrijește despre toate afacerile județului.

Țara românească fiind împărțită în trei-zeci și două de județe, tot același va fi și numărul prefectilor.

Consiliul județean. — La fie-care patru ani cetățenii fie-cărui județ se adună la reședință și aleg un număr oare-care de persoane, destinate să alcătuiască consiliul județean.

Acest consiliu județean, care se adună cel puțin odată pe an, stabilește dimpreună cu prefectul bugetul județului și ia toate măsurile trebuincioase pentru îmbunătățirea stărei județului, precum construcția căilor de comunicațiune, a diferitelor edificii, școale și alte îmbunătățiri.

Sub-prefect. — Fie care județ se împarte în câte șapte, opt, nouă sau zece plăși numite și ocoale.

În capul fie-căreia din aceste plăși sau ocoale se află câte un sub-prefect.

Sub prefectii sunt datori să execute toate ordinele prefectilor și să inspecteze gestiunea tuturilor comunelor din plasa lor.

Primarul și Consiliul comunal. — În toate comunele, și la fie-care patru ani, cetățenii fie-cărei comune se

adună la primărie și aleg un număr oare-care de consilierii comunalii: Acest număr variază după țifra populațiunei.

Consilierii la rîndul lor aleg o persoană dintre dînșii, care se chiamă primar.

Primarul dimpreună cu consiliul comunal discută toate nevoile comunei, și ia toate măsurile de îndreptare.

Hotărîrile lor, ța să se poată executa, au nevoie de a fi confirmate de ministerul de interne.

ȚARILE ROMANE DE PESTE CARPAȚI

Sub această denumire se înțelege tot ținutul coprins între Carpați, rîul Tisa și Dunăre. În vechime această parte se chema Dacia Traiană. Astă-zî ea face parte din Austro-Ungaria. Acest teritoriu se împărți mai târziu în mai multe ținuturi, cari purtau diferite numiri: *Transilvania*, *Maramureșul*, ținutul *Crișului* și *Banatul* sau ținutul *Timeșului*.

Transilvania, propriu zisă, este coprinsă între munți, cari o înconjură de toate părțile. La Nord este dominată de munții *Roădeii*, cari se află printre Tisa și Sameș; la Est și Sud sunt *Carpații*, care o despart de România, și la West sunt munții *Retezatului* și *Biharului*.

Maramureșul, care se află la Nord de Transilvania, este dominat în partea de Est de munții *Negrii* și de ramurile acestora.

Banatul se află coprins între Mureș, Tisa și Dunăre. În partea de Est acest ținut este dominat de munții *Negrii* din Banat.

Ținutul Crișului se întinde de la munții *Biharului* și

până în Tisa. El este udat de râul Criș și de afluenții săi.

Tisa este cursul de apă cel mai important din această regiune. Isvorăște din munții Negrii (Cernahora) prin două brațe, curge mai întâi spre Sud, apoi spre West și în urmă se îndreptează tot spre Sud, până la vărsarea sa în Dunăre.

Primește în albia sa apele *Sameșului*, *Crișului*, compus din patru ramuri, și ale *Mureșului*. Prin Banat *Timeșul* curge separat, formând un cerc cu deschizătura spre Sud, și se varsă în Dunăre.

Astăzi țările române de peste Carpați sunt împărțite în 30 de comitate sau județe, având fiecare capitala lor.

Locuitorii sunt cea mai mare parte Români, iar restul Unguri, Secui, Sași, Nemiți și alte naționalități.

Populațiunea totală este de 5.500,000 locuitori, dintre care peste 3.000,000 numai Români.

Transilvania, fiind o țară muntoasă, nu prezintă culturi agricole de cât pe îngustele șesuri ale cursurilor de apă, cari sunt în genere foarte productive. Aci se produc tot felul de cereale, cânepă, în și tutun. Se cultivă cu succes vița. Creșterea vitelor constituie una din bogățiile de căpetenie.

În Transilvania se găsesc mine bogate în aur și argint, care se estrag din munții Biharului, apoi cărbuni de pământ, cupru, plumb și fier. Pe lângă Muncaci și Cluj se găsesc bogate mine de sare. Partea de West, este joasă și espusă adese ori la inundațiile Crișului și Mureșului. Banatul însă cultivă un grâu renumit și cunoscut sub numele de grâu de Banat.

Cluj (30.000 loc) Situat pe Sameșul mic. Este capitala Transilvaniei. Are mai multe școli și o universitate. În apropiere sunt mine de sare.

Brașov (29.000 loc). Situat în colțul Carpaților. Oraș industrial.

Sibiu (20 000). Spre Sudul Transilvaniei. Altă dată a fost capitala Transilvaniei.

Oradia mare (31 000 loc.). Situat pe Crișul repede. Oraș important în ținutul Crișului.

Debrețin (51.000 loc.) Situat mai la Nord.

Temișoara (35.000). Pe canalul Bega. Este capitala Banatului și orașul cel mai important din acest ținut.

Bucovina

Bucovina se mărginește la Nord cu Rusia și Galiția; la West cu Maramureșul; la Sud cu Transilvania; la Est cu Moldova și Basarabia.

Bucovina este brăzdată în partea de West de ramurile munților *Negrii*.

Din acești munți isvoraște:

1). *Prutul*, care curge mai întâi spre Nord și apoi spre Est, dupe ce se încarcă pe dreapta cu *Ceremușul alb* și *Ceremușul negru*, dimpreună cu afluenții acestora.

2). *Siretul*, care curge spre Est dimpreună cu afluenții săi, *Suceava*, *Bistrița* și *Moldova*.

Populațiunea Bucovinei este de 600.000 loc., dintre care o parte Ruteni (Slavi), altă parte Români; iar restul Germani, Ebrei, Polonezi și alte naționalități.

Cea mai mare parte sunt creștinii ortodoxi. In al doilea rând vin Ebreii, iar restul catolici și alte religii.

Bucovina ține de coroana Austriei, și se împarte în următoarele opt districte: *Cernăuți*, *Câmpu-lung*, *Coti-manul*, *Rădăuți*, *Siretul*, *Storocințul*, *Suceava* și *Vișnița*. Aceste districte au drept capitală orașele cu aceeași numire.

Producțiunea agricolă este bogată în Bucovina. Se cultivă, cereale, ca porumb grâu, secară, orz și ovăz, în abundență, mai cu seamă pe șesurile Siretului și Pr-

tului. Partea despre Sud și West este bogată în păduri și pășuni.

Se estrage ferul și sarea.

Industria este mai dezvoltată de cât în Transilvania.

Cernăuți (45.000 loc.) Situat pe Prut. Este capitala Bucovinei. Oraș de cultură și foarte industrial.

Siretul (7.000 loc.) Situat pe râul Siret, aproape de frontiera Moldovei. Oraș vechiu.

Rădăuți (11.000 loc.) Situat aproape de râul Suceava. În apropiere se află mine de sare și cărbuni. Spre West se află mănăstirea Putna, zidită de Ștefan cel mare, domnul Moldovei. Aci se află osămintele acestui domn.

Suceava (10.000 loc.) Pe râul Suceava. Altă dată a fost capitala principatului Moldova.

Basarabia

Această provincie se află coprinsă între Nistru, brațuț Chilia (Dunărea), Prutul, care o desparte de Moldova și Bucovina.

Solul Basarabiei este o câmpie, întreruptă de câteva serii de dealuri, care o străbate de la Nord la Sud și cari merg paralel cu cursurile Nistrului și Prutului.

În partea de Est Basarabia este udată de fluviul *Nistru*, de la Hotin și până la vărsarea sa în Marea-Neagră. El primește ca afluenți pe *Ribnica*, *Răutul*, *Copăceanca* și *Bicul*. În partea de West această țară este udată de Prut. Spre Sud, pe lângă Dunăre, se află lacurile: *Ialpugul*, *Cahul*, *Catalpugul*, *Chitaia* etc.

Populațiunea totală este de 1.200.000 loc.. compusă din Români în număr de aproape un milion, apoi Ruși, Bulgari și alte naționalități.

Astăzi Basarabia este o provincie rusească, împărțită în următoarele 10 districte: *Hotinul*, *Soroca*, *Bălțile*, *Orhei*, *Kișinău*, *Tighina*, *Cetatea a'bă*, *Ismail*, *Bol-*

grad și *Cahul*, având drept capitală orașele cu aceeași numire.

Solul Basarabiei este foarte roditor. Se cultivă pretutindenți tot felul de cereale, cânepă, in și tutun. Via se cultivă mai cu seamă spre Sud.

Printre animale se deosebesc oile, boii, caii și porcii; iar din lacurile despre Sud se scoate mult pește.

Se exploatează marmură, sare și mai cu seamă varul de la Orhei.

Kișinău (112.000 loc.) Situat pe râul Bicu. Este capitala Basarabiei și scaunul guvernatorului acestei provincii.

Cetatea albă (29.000 loc.) Situat pe limanul Nistrului. Renumit pentru luptele Românilor, Turcilor și Rușilor.

Tighina (Bender, 27.000 loc.) Situat pe Nistru. Oraș întărit și renumit de asemenea pentru luptele Românilor cu Turcii.

Ismail (16.000 loc.) Situat pe brațul Kilia. Oraș populat în mare parte cu români.

Hotinul, *Soroca*, *Bălțile* etc. Sunt orașe importante ale Basarabiei.

Cahul, *Bgrad* și *Renți*, au fost dimpreună cu Ismailul orașe românești până la 1878, când au trecut la Rusia prin tratatul de la Berlin, încheiat în acest an.

Macedonia

Neamul românesc locuiește și prin Macedonia.

Această provincie ține de Turcia, și se află coprinsă între Serbia și Bulgaria la Nord; Rumelia și Turcia la Est; Archipelagul și Grecia, la Sud; Albania la West.

Macedonia este brăzdată mai pretutindenți de ramurile *Pindului* și *Balkanilor*, care se prelungesc până

în Archipelag, unde formează peninsula *Kalkis*, cu golfurile: *Orfanî*, *Hagion-Oros*, *Casandra* și *Salonic*.

Printre aceste ramuri se scurg fluviile *Mesta*, *Struma* și *Vardarul*, cari se varsă în Archipelag.

Locuitorii din Macedonia sunt în mare număr Români, cari locuiesc sate și orașe întregi, alături cu Greci, Turci, Sârbi și Bulgari.

Ei se ocupă mai ales cu cultura cerealelor, a viței și cu creșterea vitelor, în special a oilor.

Se mai produce bumbac, orez, tutun, lămâi, măslina și altele.

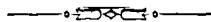
Toți Românii din Macedonia practică religiunea creștină ortodoxă.

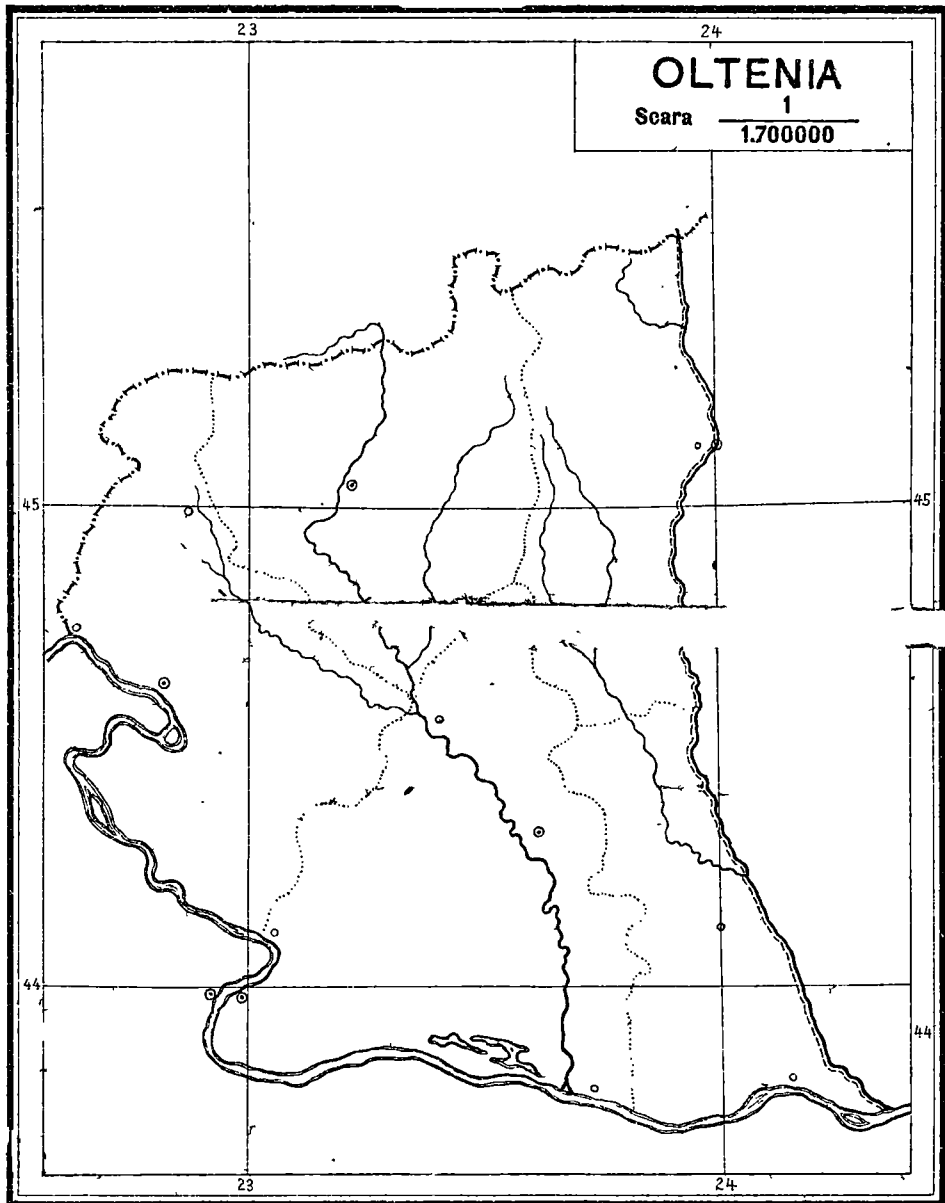
Bitolia (Toli-Monastir) (16.000 loc.) Situat în centru, se poate lua drept capitala Macedoniei.

Ochrida (15 000 loc.) Situat mai la West de Bitolia, pe lacul Ochrida, care se află la poalele Pindului.

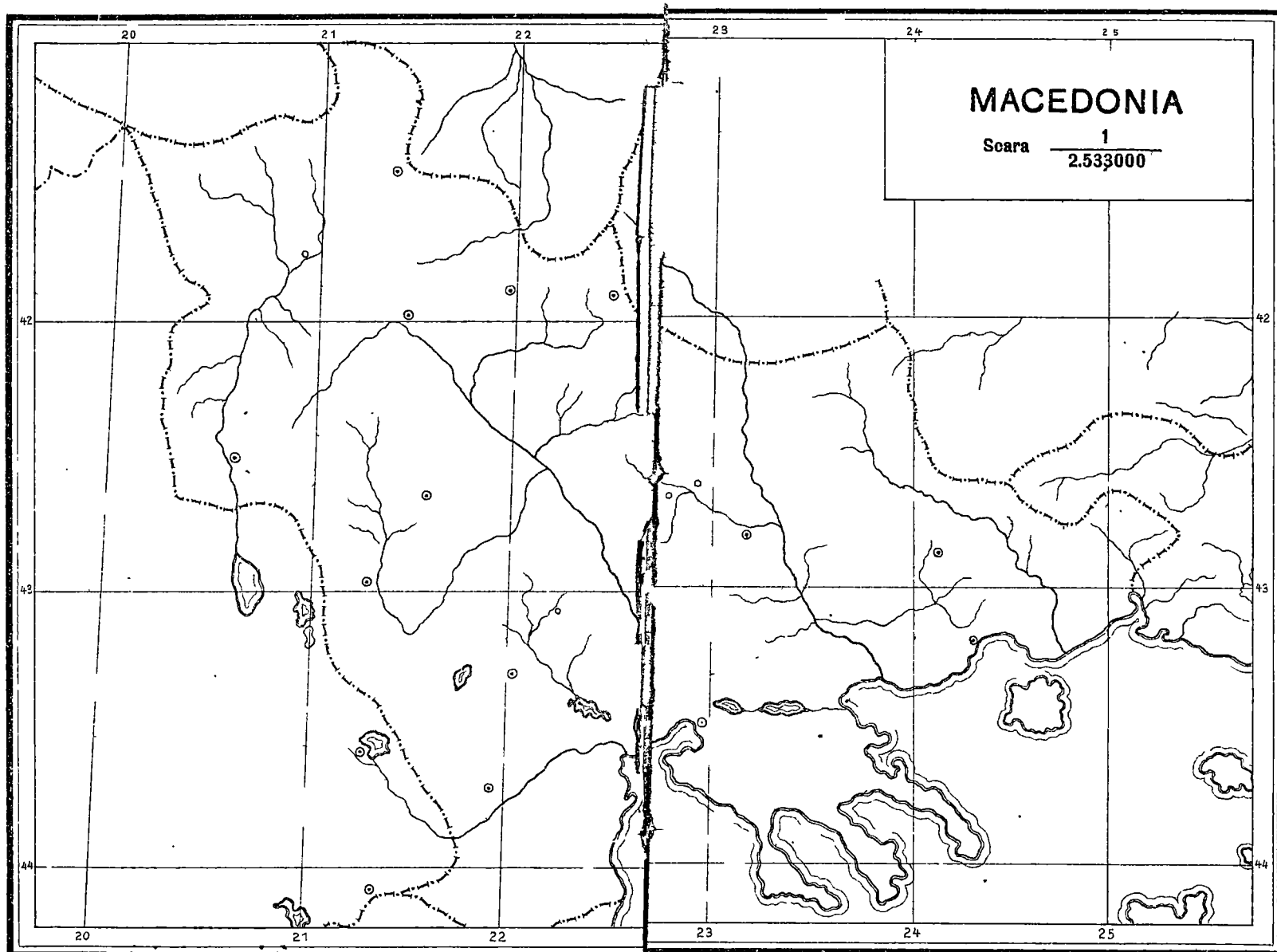
Vodena (15,000 loc.). Situat mai spre Sud-Est de Bitolia, este un oraș format în mare parte de Români.

Ținutul *Monastir*, situat în centrul Macedoniei, este cel mai populat cu Români.

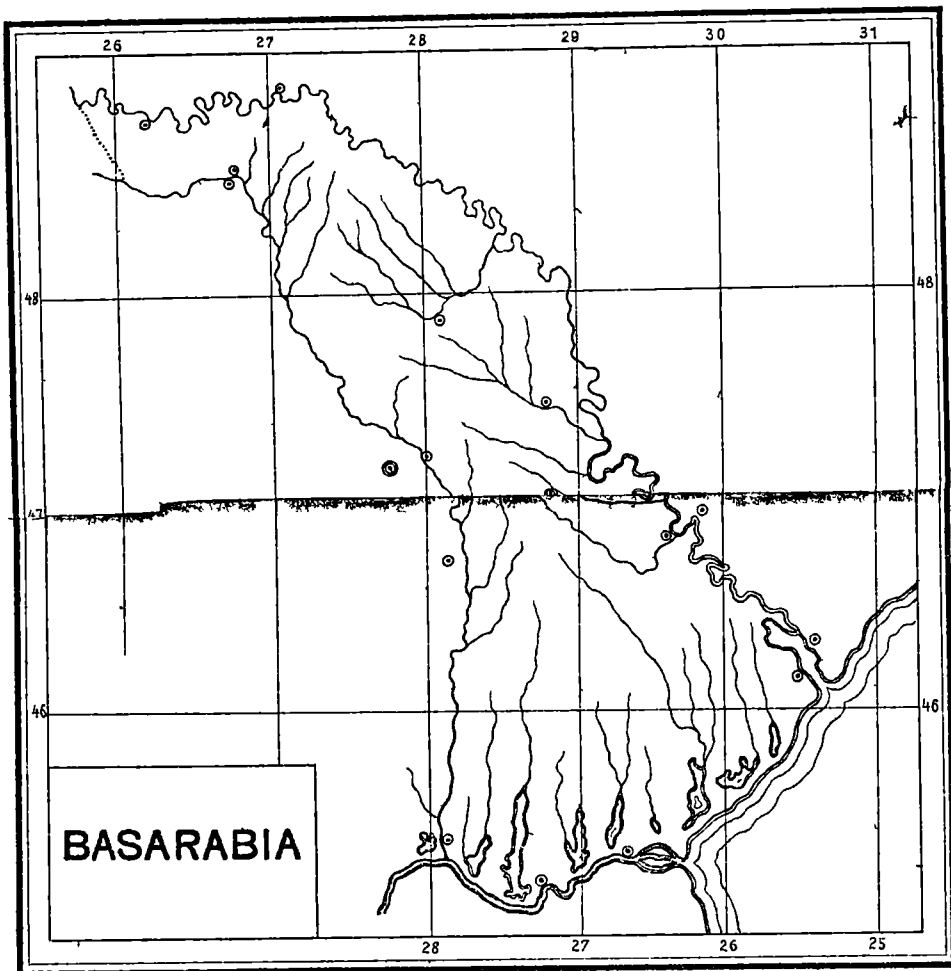

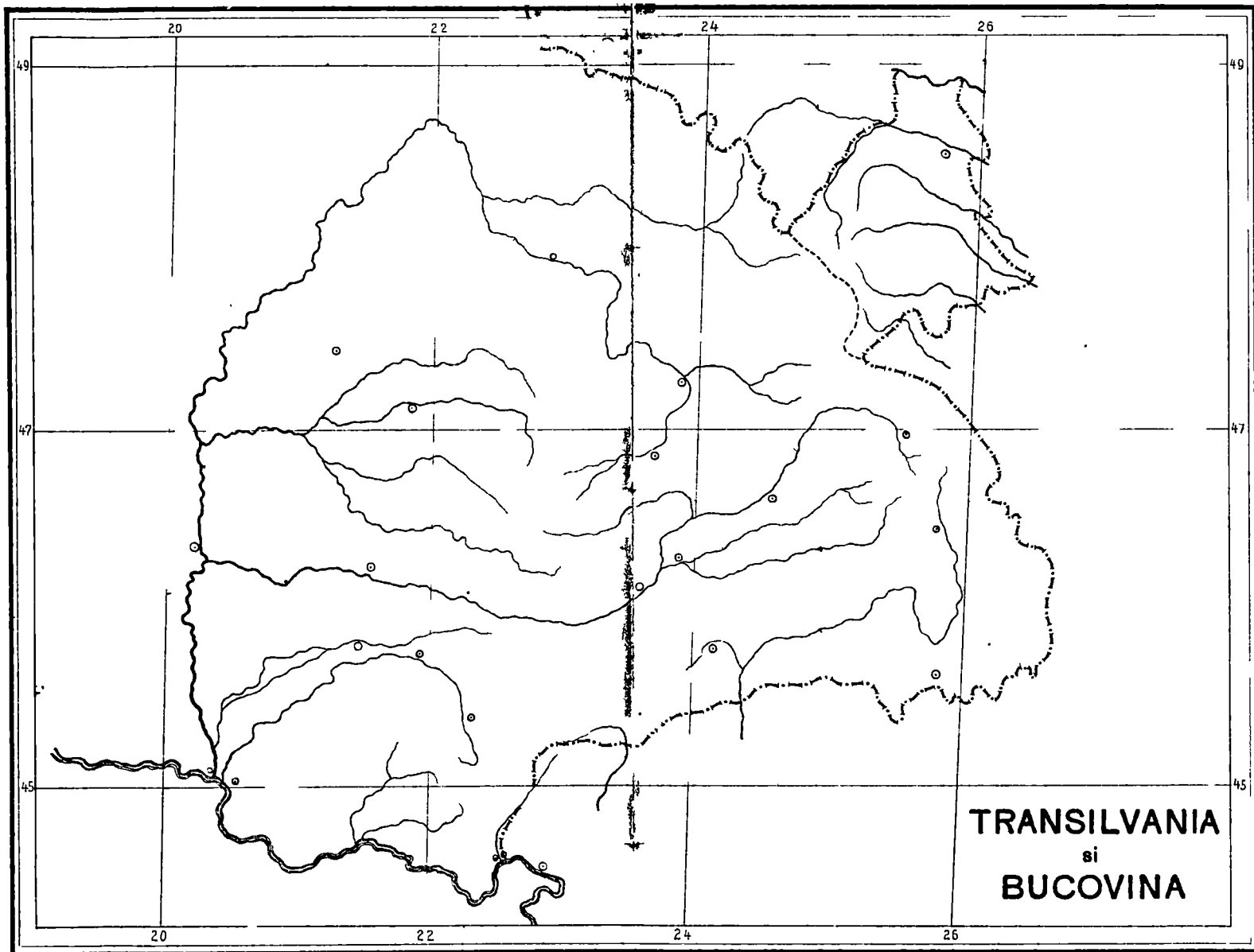
Elevii vor nota râurile, munții, orașele, județele etc, după Atlasul manual.

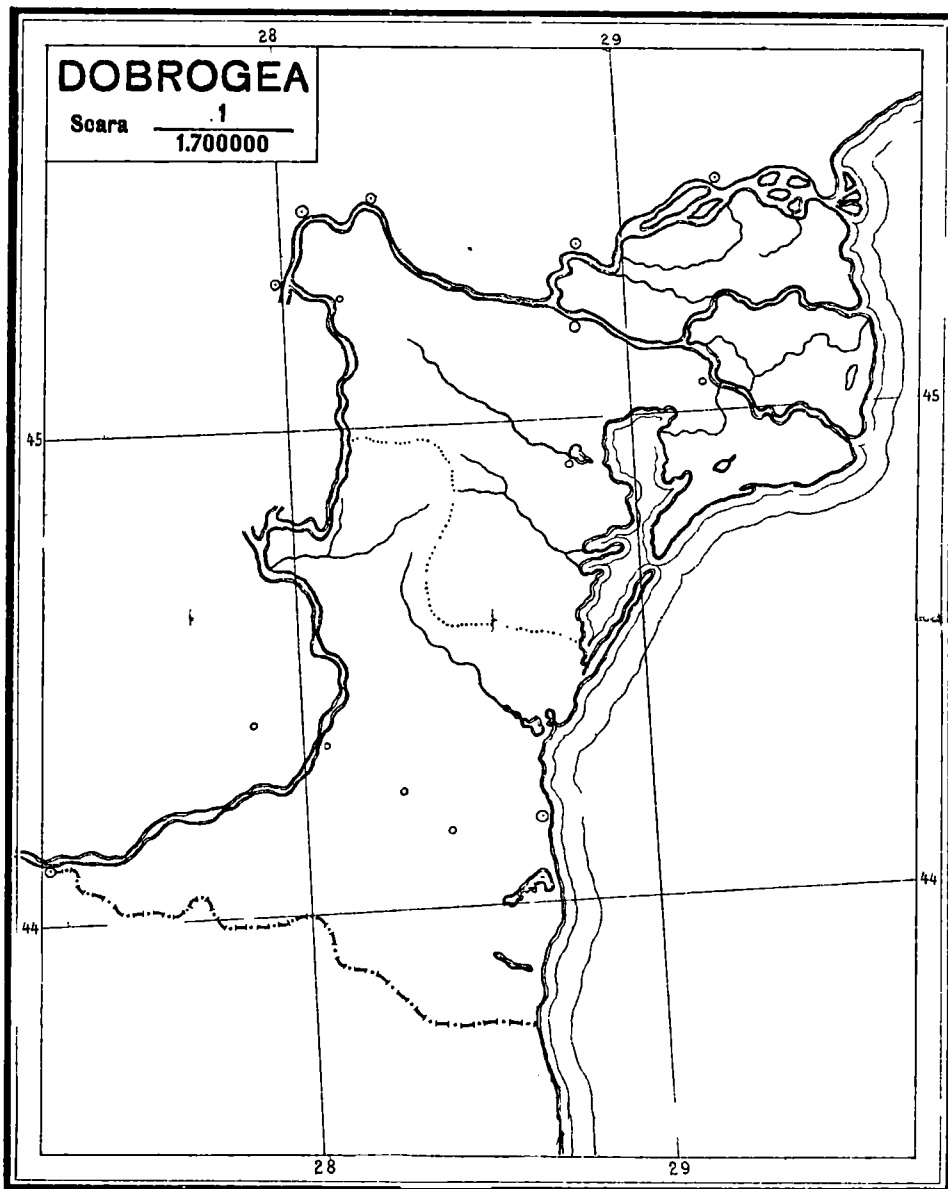
Elevii vor nota riurile, munții, orașele, județele etc, după Atlasul manual.

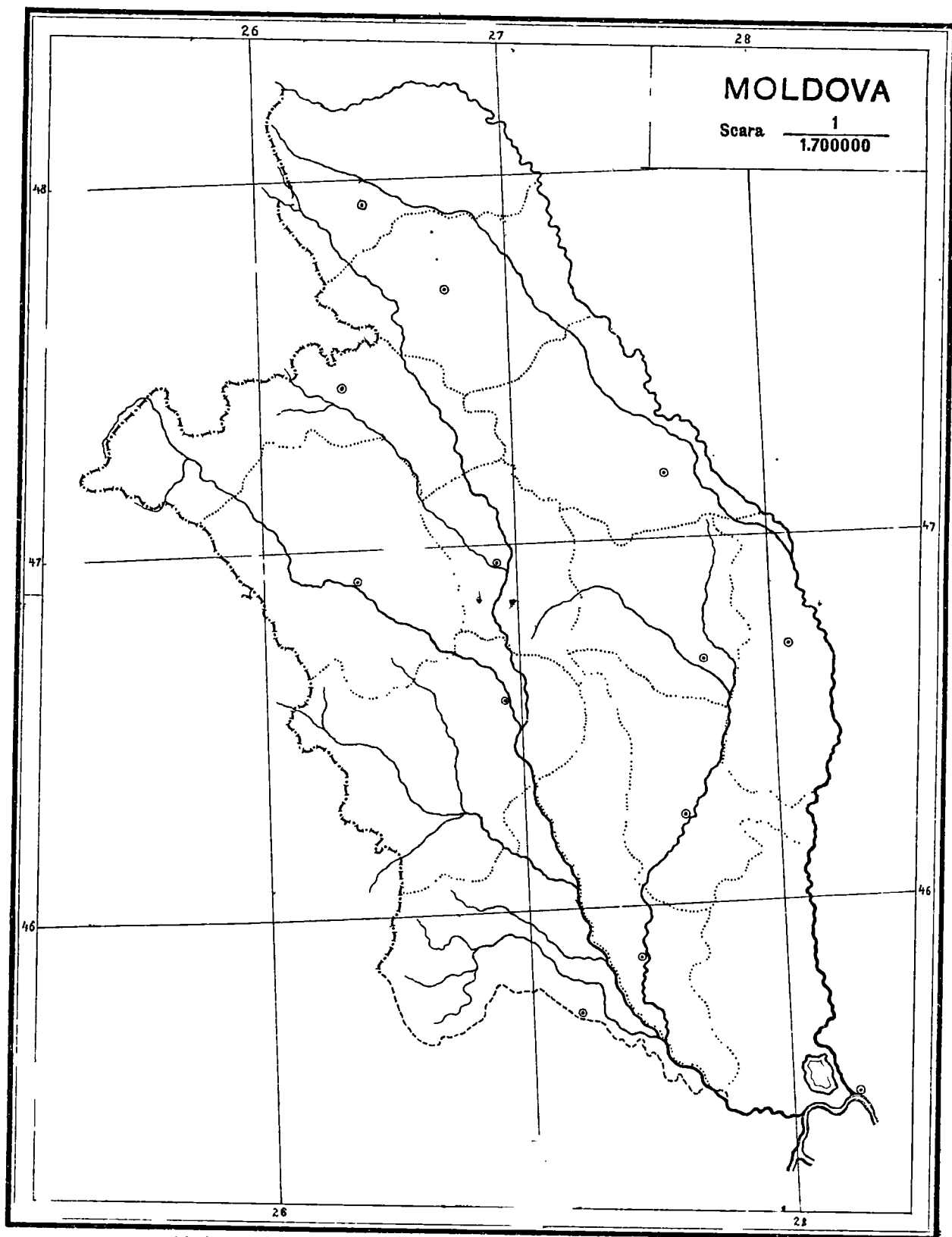
Elevii vor nota riurile, muntii, oraşele, judeţele etc, după Atlasul manual.

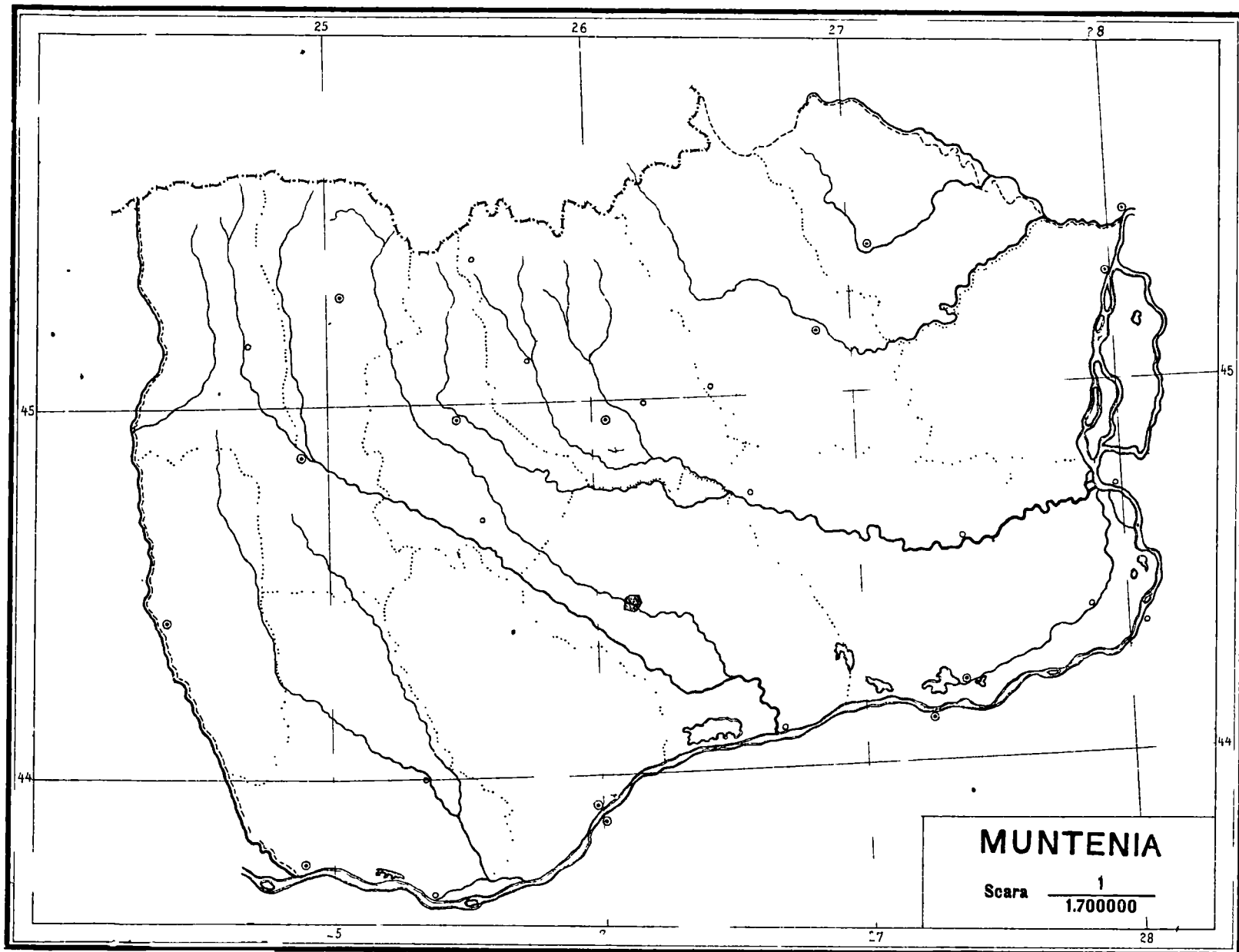
Elevii vor nota riurile, muntii, orasele, judetele etc, dupa Atlasul manual.

Elevii vor nota râurile, munții, orașele, județele etc, după Atlasul manual.

Elevii vor nota râurile, munții, orașele, județele etc, după Atlasul manual.

Elevii vor nota râurile, munții, orașele, județele etc, după Atlasul manual.

